

Tretji skupni sindikat?

17. oktobra je iniciativni odbor za ustanovitev medobčinskega odbora sindikata kmetijev, živilske in tobačne industrije razpravljala o pripravah na občni zbor tega sindikata, ki bo predvidoma januarja 1969. Menili so, da bi bilo potrebno v delovnem programu tega sindikata — tretjega skupnega za dolenske občine — upoštevati vse razprave o kmetijskem vprašanju v Sloveniji.

Zdravstveni delavci najbolj plačani v Beli krajini

Novomeškemu zdravstvenemu domu, ki je zajemal letos okoliš občin Novo mesto, Krško, Trebnje, sta se s 1. oktobrom priključila tudi zdravstvena doma Metlika in Črnomelj. Najvažnejša naloga, ki so jo začeli izpolnjevati v integriranem zdravstvenem domu, je bila reorganizacija po službah ter usklajevanje dela in osebnih dohodkov v posameznih pokrajinskih zdravstvenih domovih, ki so bili doslej različno visoki. Največje povprečne osebne dohodke so imeli zdravstveni delavci v Metliki (1410 din) in v Črnomlju (1430 din).

Pokrajinski sindikalni svet na Pristavi

V petek, 18. oktobra, je bilo v turističnem domu na Pristavi pri Stični posvetovanje predsednikov in tajnikov občinskih sindikalnih svetov dolenskih občin in občin iz Spodnjega Posavja. Sklicatelj tega posveta je bil občinski sindikalni svet Grosuplje, za RS ZS Slovenije pa je sodeloval v razpravi Humbert Gačnik. Udeleženci so obširno razpravljali o pripravah na bližnje občne zbere sindikalnih podružnic in o drugih perečih vprašanjih, s katerimi se ubadajo sindikati.

O. K.

Otroka sta se izgubila

Dva otroka z Gor. Gradišča sta šla pred kratkim v gozd nabirat gobe. Ker ju do večera ni bilo domov, so bili starši v hudih skrbeh, da se jima ni kaj pripetilo. Skupina, v kateri so bili starši, mladeniči in drugi ljudje, so otroka iskali vso noč. Našli so ju šele proti jutru blizu Drganjih sel. Premražena otroka so odpeljali domov.

D. G.

Veliki prijatelj kanadski major William Jones v razgovoru s podpredsednikom dr. Jožetom Brilejem na nedeljski proslavi v Dobrniču. V razgovoru sodeluje tudi soproga pomembnega gosta, miss Helena. (Foto: M. Legan)

OB 25-LETNICI PRVEGA KONGRESA SLOVENSKE PROTIFAŠISTIČNE ŽENSKÉ ZVEZE

Narod, ki ima takšne žene, ne more umreti!

Dobrnič je prisrčno sprejel slovenske žene — Na proslavi je sodelovalo več tisoč ljudi — Med številnimi gosti je bil stari prijatelj kanadski major Williams Jones — Solze v obeh številnih obiskovalcev tega nevsakdanjega praznika. Pozdravno pismo maršalu Titu.

Spominjamo se besed, izrečenih v preteklosti, živih danes, besed, ki povedo, kaj je dala slovenska žena naši revoluciji in napredku svojega naroda. Tem ženam in vsem ostalim je bilo nameno nedeljsko srečanje v Dobrniču.

Pokvarjene klobase v črnomaljski mesariji

Doslej najbolj množična zastrupitev na Dolenjskem! Po malici v tovarni BELT v Črnomlju obolelo blizu 200 ljudi

11. oktobra so v strojni tovarni in železovarni BELT v Črnomlju malicali kot običajno, že nekaj ur zatem pa je mnogim postalo slabo. Imeli so bolečine v želodcu, razen tega jih je gnalo. Čez noč so oboleli še drugi. V soboto, 12. oktobra, je že ob 7. uri zjutraj sekretar Belta sporočil medobčinski inšpekciji v Novo mesto: »Pri nas je množična zastrupitev. Obolelo je okoli 200 ljudi. Sumimo klobase!«

Delovni, tržni in sanitarni inšpektorji so takoj odšli tja. Ugotovili so, da so v Beltu postregli s klobasami, ki so jih dan prej kupili v Klavnici in mesnici v Črnomlju. Opravili so kontrolni pregled v mesariji in povsod tam, kjer so klobase kupili. Uničili so zalogo klobas ter vzeli vzorce za preiskave.

Se isti dan so vzorce klobas pregledovali v živilsko-kmetijskem in bakteriološkem laboratoriju Medobčinskega zavoda za zdravstveno varstvo v Novem mestu.

Kemična analiza je pokazala naslednje: »Vzorec ni primeren za ljudsko prehrano in promet, ker je klobasa pokvarjena. Ima svojstven okus in duh.«

Bakteriološki izvid pa med drugim pravi: »Vzorec ne ustreza pravilniku o bakterioloških pogojih, ker vsebuje v desetinki grama streptokoke facialis, koliformne klice

in previsoko število bakterij. Ja zdravju škodljiv!«

Veterinarski inšpektor je začasno prepovedal predelavo in proizvodnjo klobas v Klavnici in mesariji. Če bodo nečistočo v tehnološkem postopku odpravili in za higieno bolj poskrbeli zaposleni v predelavi, bodo v Črnomlju še lahko delali klobase, sicer pa bo ostalo pri prepovedi.

Po službeni dolžnosti je medobčinska inšpekcija zadevo prijavila okrožnemu javnemu tožilstvu.

in previsoko število bakterij. Ja zdravju škodljiv!«

Po službeni dolžnosti je medobčinska inšpekcija zadevo prijavila okrožnemu javnemu tožilstvu.

DANES NOVA SLIKANICA

»Paradižnik za volanom« na bralni strani

IZREZUJTE IN SHRANJUJTE JO,

če se hočete kaj naučiti o prometu!

Trgovci zelo nezadovoljni

Na seji upravnega odbora poslovnega združenja za trgovino, ki je bilo 21. oktobra v Novem mestu, so predstavniki slovenske trgovine zelo odločno, ostro in jasno spregovorili o davčnem sistemu in politiki ter o odnosu do trgovine, ki trgovcem ni všeč. Poudarili so, da je trgovina v družbenem gospodarstvu zelo pomembna panoga, da je v težavnem položaju in da ima kaj slabe pogoje za svoj razvoj. Edina škoda je, da na sicer zanimivem posvetu niso dali konkretnega predloga za rešitev iz težav, ki so brez dvoma resnične.

Govorec o svojem združenju, so ugotovili, da združenje ni najprimernejša organizacijska oblika za naloge, ki jih opravlja, toda zakonodaja ne dopušča drugačne oblike združevanja. Nastalo je kot potreba v poreformnem obdobju, ki je prineslo na plan mnoge, v prejšnjem administrativnem obdobju nezane pojave. Namesto združenja bi bil primernejši družbeni organ, ki bi na samoupravni osnovi dosledno in temeljito ter sproti reševal težave, ki spremljajo trgovino v reformi. V tem smislu so sklenili predlagati spremembo zakonodaje.

no v reformi. V tem smislu so sklenili predlagati spremembo zakonodaje.

Ostro so grajali neresni način obravnavanja trgovine v predstavniki organih, ki stališča o trgovini preveč splošujejo. Brez dvoma je trgovina dobro prebrodila prva leta reforme, žal pa ima kaj malo upov in osnov za svoj razvoj. Zlasti so kritizirali nemogoč sistem odmere prometnih davkov, zakovanih cen in marž, ki je v nasprotju s težnjami po združevanju trgovine. Menili so, da je negospodarsko valuti na trgovino nova in nova administrativno-tehnična bremena zato, ker je doslej uspešno šla skozi reformo. Ko ugotavljamo akumulacijo v trgovini, ne smemo pozabiti na precejšen porast stroškov poslovanja in na družbene obveznosti trgovine, ki so se tudi povečale. Sklenili so opozoriti na to predstavniške organe.

Petek. Pionirji so ob tej priložnosti prisrčno pozdravili našega velikega prijatelja majorja Jonesa in njegovo soprogo Heleno.

Uro kasneje je podpredsednik dr. Jože Brilej odkril dopisni spomenik domačinu Jožetu Slaku-Silvu in povedal: »Danes, ko skupaj s prebivalci Dobrniča, Trebnjega, Suhe krajine in cele Slovenije proslavljamo obletnico ustanovnega kongresa Slovenske protifašistične ženske zveze, ustanovljene tu v Dobrniču pred 25 leti, sredi težkih in krvavih bojov za nacionalno in socialno osvoboditev slovenskega naroda, je prav in primerno, da se odložimo spominu na neuklonljivega borce in revolucionarja iz istega Dobrniča, narodnega heroja Jožeta Slaka-Silva, ki je prav tako pred 25 leti vgradil svoje življenje v temelje naše svobodne Socialistične republike Slovenije.«

Na glavni proslavi je po uvodnih besedah predsednika občinske konference SZDL Trebnje Slavka Kržana spregovoril predsednik republiške konference SZDL Janez Vipotnik. Del njegovoga govora objavljamo na 14. strani.

Spričevalo za dejavnost

Zadnjega sestanka Socialistične zveze v Krmetli, na katerem so bile v razpravi važne zadeve, se je od 18 vabljenih zastopnikov družbenih organizacij in društev udeležilo le 5 ljudi. Ali je res, da mladinskega akcija, galscevi in Zveze borcev ter še nekaterih ne zanima važen sestanek? Vsekakor je majhna udeležba kaj slabo spričevalo za delo teh organizacij.

Grmovlje: kolesar umrl

Novomešan Franc Orešnik je 16. oktobra rvečer pri Grmovljah na cesti Ljubljana — Zagreb s kombijem zbil 31-letnega Jožeta Pavliča iz Tomažje vasi pri Beli cerkvi, ko je ob sebi peljal kolo. Pavlič je padel na nasip in tam podlegel poškodbam. Kaže, da se je nesreča pripetila potem, ko je Orešnik zaradi vozil, ki so vozila naproti, zasenčil luči in prepozno opazil Pavliča. Gmotno škodo so ocenili na 1100 dinarjev.

Predsednik ObS Franc Molan pozdravlja člane izvršnega odbora gasilske zveze Slovenije, ki je v petek prvič zasedal v Sovnici. (Foto: Legan)

VREME

OD 24. OKTOBRA DO 3. NOVEMBRA

Okrog 24. oktobra manjše kratkotrajne padavine, sicer lepo vreme, ki bo trajalo nekako do 27. oktobra, obenem postopno topleje. Po 27. oktobru nestalno in toplo vreme s pogostnimi kratkotrajnimi padavinami, predvsem v zahodni Sloveniji.

Dr. V. M.

„Bil je praznik za nas vse!“

... TITO JE NAŠ!

dobrodošel
v hrastniku
tovariš
tito

hrastnik, 14. okt. predsednik tito se je dopoldne v spremstvu soproge jovanke, sergeja kraigherja, lidi je sentjurc, mihe marinka, vladimira popovica in staneta dolanca pripeljal na železnisko postajo hrastnik, kjer so ga sprejeli predsednik hrastniške občine milan babić in predstavniki družbenopolitičnih organizacij.

Predsednik občinske skupščine Hrastnik, tov. Milan Babić, bere zbranim občanom dokument, ki so ga izročili tovarišu TITU ob imenovanju za prvega častnega občana občine Hrastnik. Tito se je zahvalil za izkazano čast ter z govorniškega odra spregovoril zbrani množici o nekaterih aktualnih vprašanjih današnjih dni. Posebej se je obrnil do mladih ter jim naročil, da naj se pridno uče, da bodo, ko dorastejo, čimbolje izpolnjevali naloge, ki bodo pred njimi.

Hrastnik je bil ves kot pre-rojen, ljudje pa praznično razpoloženi. Kaj ne bi bili, saj so gostili v svoji sredini predsednika republike tovariša TITA, človeka, s katerim je združeno vse, kar se je zgodilo pri nas v zadnjih desetletjih. Ob svojem zadnjem obisku v revirjih je obljubil, da bo prišel tudi v Hrastnik, in kot vedno, je tudi tokrat izpolnil obljubo.

Tisoči prebivalcev Hrastnika in njegove okolice so se zbrali ta dan na ulicah tega rudarskega kraja z eno samo edino željo: da bi čim bliže videli dragega gosta, da bi slišali njegovo besedo, da bi mu krepko stisnili desnico. Bil je praznik, največji praznik za rudarski Hrastnik, dan, ki ga Hrastničani ne bodo nikoli pozabili. Mladi in stari, delavci in kmetje, vsi so z navdušenjem pozdravljali predsednika, mu z vzklikanjem in s ploskanjem kazali svojo hvaležnost, svojo ljubezen do človeka, ki je vse svoje življenje delal za srečo vseh delovnih ljudi.

Kamorkoli je prišel, povsod navdušeno pozdravljanje, sproščeno veselje in tudi solze v očeh. Mnogim se je izpolnila želja, ki so jo že le-

ta gojili v srcih: želja po srečanju, da ga pozdravijo v svoji sredini, mu pokažejo svoje uspehe, da mu povedo svoje misli — kako čutijo z njim, kako podpirajo njegove napore, da bi svet ohranil mir. Kako se strinjajo z njegovimi nekompromisnimi stališči, da mu izkažejo svojo veliko hvaležnost in mu zažele vse najlepše. Skrbno so poslušali njegove besede, ki so jim vlije novih moči za vsakodnevno izpolnjevanje delovnih dolžnosti, poglobile so jim vero v pravilnost naše

razvojne poti in čvrsto zaupanje v socializem.

Da, bil je velik dan, kakršnih ni mogoče pozabiti, ki bo ostal zapisan v srcih vseh, ki so ga doživeli. Bil je dan, o katerem bodo ljudje še dolgo govorili ter obujali spomine na prvo srečanje s Titom.

Povsod govore o srečanju s predsednikom, ponosni in veseli pripovedujejo kako je bilo, kaj si je ogledal, kaj povedal, kako se je počutil. Obiskali smo nekatere med njimi, da nam povedo, kaj so

občutili ob srečanju s tovarišem Titom, kako so doživeli tolikokrat željeno snidenje. Obiskali smo jih, da povedo drugum vse tisto, kar so želeli povedati sami tovarišu predsedniku.

Prehitro je minil dan, prehitro je prišel čas slovesa tisoči so ob odhodu želeli predvsem eno: da bi bil zdrav, da bi še dolga leta vodil naše narode pri graditvi socializma, da bi uresničili vse naše in njegove cilje.

»Mi smo Titovi, Tito je naš!«

HAFNER ALOJZ, rudar: »Imel sem srečo, da sem bil med tistimi, ki smo mu izročili rudarsko svetilko v spomin. Svetilka je prejšnji dan obšla vsa delovišča v rudniku, na vseh čelih je bila, vsakdo jo je hotel prijati. Občutil sem, da je v meni vse napeto, ko smo stopili pred njega in mu izročili spominsko darilo. Nikoli ne bom pozabil, kako je bil razpoložen in kako dobro poje. Srečanje z njim je doživetje, ki se ga ne da opisati. Človeka navdaja s ponosom...«

DRAGO PILIH, delavec v Kemični tovarni: »Nisem imel sreče, da bi se lahko srečal z njim, kajti bil sem na delu. Vsi, ki smo tega dne stali za stroji, smo bili v mislih z njim. Srečal sem ga pred leti, ko sem bil brigadir na progi Brčko—Banovići. Če bi imel možnost, bi mu rad povedal, kako zelo so se uresničile besede, ki nam jih je izrekel takrat. Povedal bi mu rad, kako mi je dobro, kako je dobro tudi drugim in kako ponosni smo nanj. Povedal bi mu tudi to, da imamo polno vero in zaupanje v naš nadaljnji razvoj. Srečni smo, da imamo takšnega voditelja.«

JERIC JOZE-MIHA, član ZKJ od 1939, nosilec spomenice 1941: »Za slehernega starega komunista in partizana pomeni srečanje s Titom doživetje, ob katerem se človek spomni dni, ko smo s puško v rokah in pod njegovim vodstvom doživljali zmago za zmago. Imel sem solzne oči, bile so solze sreče. Vsak bi mu rad stisnil roko, toda preveč nas je bilo, to ni bilo mogoče. Ponosen sem, da sem lahko tudi jaz dodal skromen delež k borbi za našo lepšo prihodnost; ponosen sem, da sem član ZKJ, ki jo vodi takšna osebnost kot je naš TITO!«

IRCA ULAGA, učenka 6. razreda: »Vedno, kadar sem doslej nastopala, me je bilo strah; tokrat pa, ko sem izročala tovarišu Titu cvetje, nisem občutila običajnega strahu; bila sem zelo vesela, da sem imela ravno jaz to možnost. Mlada sem, pa enako kot vsi moji vrstniki dobro vem, kaj nam on pomeni, kaj pomeni Tito jugoslovanskim narodom. Nam mladim je vzor, kako se je treba boriti za pravično stvar, kako se je treba odrekati marsičemu za boljše in lepše drugih. Zelo, zelo ga imam rada in še si želim srečanja z njim!«

Med svečanim kosilom so pevci združenih pevskih zborov zapeli tri pesmi. Po kosilu se je pevcem pridružil tudi tovariš TITO ter skupaj z njimi prepeval. Izredno razpoložen in dobre volje je venomer predlagal nove pesmi, »Stoji, stoji Ljubljanca, Ljubljanca dolga vas...« pa je celo sam intoniral. Ko je predlagal, da bi zapeli to pesem, je tovarišica Jovanka veselo pripomnila: »Je pa Ljubljanca že kar precej veliko in lepo mesto!« Ob prepevanju domačih pesmi je bila družba zelo razpoložena in ni manjkalo duhovitih pripomb. Pesem »Pleničke je prala ob mrzlem studencu« je bila maršala tako všeč, da je predlagal, da jo zapoje še enkrat. Pa je zopet povzela besedo tovarišica Jovanka ter dejala: »Meni se zdi, da smo pleničke že enkrat oprali...« No, kljub temu so jo pevci ubrali še enkrat, tovariš TITO pa jim je veselo pomagal... Kar prehitro je minil čas, ki je bil odmerjen za krajši odmor po kosilu. Pevci bi še in še prepevali, pa tudi tovariš TITO bi, kot je kazalo, zelo rad ostal med njimi...

RAZDEVSEK JANKO, delavec v steklarni: »Lepše nagrade ob nedavnem sprejemu v Zvezo komunistov si nisem mogel žele! Vsak mladinec, ki danes vstopa v vrste ZK, stopa vanjo vsled tega, da bi tudi mi prispevali večji delež k skupnemu napredku. Vesel sem, da sem postal član ZK, ki jo vodi takšen človek kot je naš Tito. Vsi komunisti bi morali imeti take lastnosti kot jih ima on. Zelo sem srečen, da je bil tovariš predsednik republike med nami.«

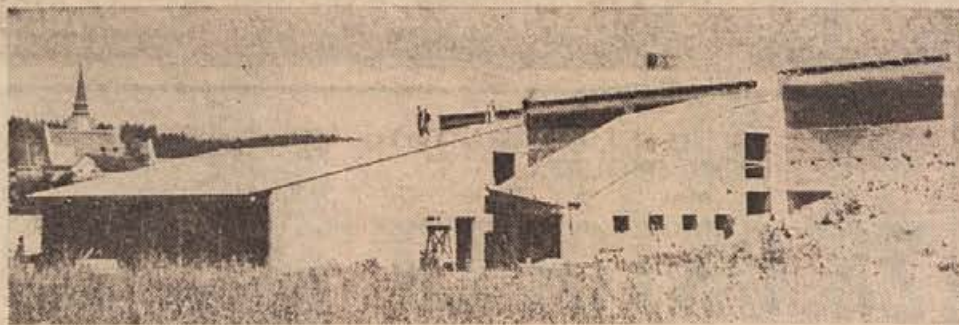
KORDON ANTONIJA, mati padlega, bivša interniranka v Auschwitzu: »Veste, jaz mu pravim kar 'naš ata', saj nam je vsem še mnogo več kot oče. Ko sem ga gledala, sem jokala, ker se mi je smilil; kaj vse je moral prestati, da imamo danes to, kar smo ustvarili pod njegovim vodstvom! Škoda, ker nisem imela možnosti, da bi govorila z njim, toliko stvari, ki bi mi jih rada povedala. Povedala bi mu, kaj čutijo naši ljudje do njega, kako se o njem pogovarjajo, kako ga spoštujejo in kako se zanj boje. No, tudi to bi mu povedala, da se še dogajajo krivice, pa sem prepričana, da jih bomo kmalu odpravili. Želim, da bi bil zdrav in da bi nas še dolgo vodil tako uspešno kot doslej. Zdi se mi, da bom zdaj kar lažje žive-la, ko se mi je uresničila želja, da sem videla tovariša Tita.«

Zapis pripravil: BERNE STRMCNIK

MAJDIĆ POLDE, delavec, predsednik pevskega zbora Svoboda: »Zvedeli smo v nedeljo, da bomo peli za Tita. Na vaji smo se zbrali vsi, nekateri so celo prekinili svoj dopust. Največje doživetje za slehernega izmed pevcev pa je bilo, ko je tovariš Tito po kosilu prisedel med nas ter skupaj z nami prepeval. Zapeli smo najmanj deset pesmi in dobro nam je pomagal! Tako kot so naši fantje peli tokrat, jih nikoli nisem slišal peti, sicer pa tudi ni čudno...«

*Prispevala in poverila besede
Hrastniška želja da dobi svojo
i sprejeto se za budni vso
občevje.*
Milo
54X-1488

● Skupni izvoz industrije v novomeški občini je bil do konca septembra 1967 3.289.477 dolarjev, letos pa že 4.666.230.

● Vrednost proizvodnje v devetih mesecih preteklega leta je bila 213.641.700 novih dinarjev, letos pa se je povečala že na 323.824.700 Ndin.

● V septembru 1967 je bilo v občini

Novo mesto 48.391 prebivalcev, leto kasneje pa že 48.894.

● V industriji, kmetijstvu in obrti novomeške občine je bilo leta 1967 zaposlenih 7.001, leto dni kasneje pa že 7.314. Največja rast je zabeležena v industriji, precej manj v obrti, padec pa v kmetijski proizvodnji.

Vaše delo pod vašim drobnogledom

Prebivalci novomeške občine slavijo 29. oktobra svoj praznik. Nekateri med njimi smo povprašali, kaj menijo o napredku v zadnjem letu.

Občani iz Novega mesta, Žužemberka, Straže, Dolenjskih Toplic, Mirne peči, Malega Slatnika, Gabrja, Šentjerneja, Šmarjete in Škocjana so odgovorili na naslednja tri vprašanja:

1. Kako ocenjujete splošen napredek svojega kraja v zadnjem letu?
2. Čemu bi vi dali prednost, če bi imeli možnost, da bi odločali o nekaterih važnejših vprašanjih v vašem kraju?
3. Kaj ste ocenili za dobro in kaj za slabo?

30 let smo čakali...

KAREL GALIČ, predsednik KS Mirna peč: 1. V zadnjem letu smo za znani viden napredek. Če ne omenim nove šole (na sliki v naslovu), ki je največja pridobitev kraja zadnjih 30 let, je vredno poudariti, da smo z rednim pobiranjem samoprispevka dobili toliko sredstev, da lahko delamo. Obnovili smo dva mostova na Temenici, popravili vrsto poti (imamo svojega cestarja) in pripravili precej sredstev za ureditev šole.

2. Mislim, da je najbolj potreben vodovod. Zavzemam se za poživitev kulturne in telesnozvojnje dejavnosti, ki je bila včasih kar razgibana.

3. Kar je dobro, sem že prej omenil, povedati pa moram še nekaj. Odkupne cene kmetijskih pridelkov so pre nizke in se preveč akumulacije zbira pri tistih, ki se preveč ne naprezajo. V tej zvezi naj omenim tudi previsoke davke, seveda ob nizkih odpulnih cenah kmetijskih pridelkov.

Nove naloge so pred vrati

TEKSTOR IVAN, član sveta SK Mali Slatnik: 1. Sedanja komunalna dejavnost je bolj razgibana kot kdaj prej. Večja je tudi zavzetost občanov. Včasih je krajevni odbor vodil dejavnost samo na komunalnem področju, zdaj pa gre KS precej dalje. V prvem letu smo ustvarili za približno 5.000 din, lani pa za 50.000 din. Uredili smo avtobusno postajališče, izboljšali elektriko na Velikem Slatniku, prenovili poti in jih redno vzdrževali. Razen tega smo usposobili dvorano v šoli in poživili kulturno dejavnost.

2. Modernizacija ceste Novo mesto — Šentjernej, vzdrževanje krajevnih poti in poživitev družbene dejavnosti z izobraževanjem, predavanji in ostalimi oblikami dela naj bi bilo v ospredju!

Bolj poživiti turistično dejavnost!

FRANC MARKOVIČ, gozdar — Dolenjske Toplice: 1. Vsako leto je napredek, kakšno leto večji, drugo spet manjši. Ni smo toliko napravili kot v kakšnem industrijskem središču, vendar je uspeh. Veseli smo, da zdravilišče dobro uspeva, ravno tako tudi podjetje BOR. Na komunalnem tonšču smo uredili kanalizacijo in del razsvetljave v Dolenjskih Toplicah. Precej je storjenega tudi za zunanjo podobo naselij.

2. Pospešil bi turistično dejavnost — ob spomenikih NOB, zdravilišču, krajih in pokrajini ob Krki, ki dajejo velike možnosti za izlete, zdravljenje, lov in ribolov itd. Zavzel bi se za večje razumevanje pri reševanju problemov šolstva in kulture.

3. Ljudje so na začetku nekoliko z nezaupanjem sprejeli odločitev o samoprispevku, sedaj, ko so vidni prvi uspehi, pa je drugače. Vidim precej dobre volje pri ljudeh, ki urejajo svojo okolico. Ni smo pa uspeli pri asfaltira-

2. Glavni poudarek bi dal ureditvi trgovskega centra, javni razsvetljavi in bencinski črpalci. Te naloge bodo ostale v programu dela za prihodnje leto.

3. Obsojam birokratski sistem okoli določanja lokacij za zasebno gradnjo, ki spravlja ljudi v slabo voljo. Res pa je, da občani včakih neupravičeno zahtevajo ureditev nekaterih problemov, kar čez noč.

Kdaj ne bo Suha krajina več suha?

SREČKO KODRE, proizvodni delavec — Žužemberk: 1. Napredek je. Razširitev vodovoda v Stransko vas in na Cvibelj, dograditev Iskrinega bloka, dalje poživitev dela TVD Partizan, večja zaposlitev občanov v Iskri — vse to kaže, da gre razvoj nenehno naprej.

2. Da bi dobila Suha krajina vodo, saj je vsem znano, kako je bilo letos spomladi, ob veliki suši. Možnosti za ureditev suhokranjskega vodovoda obstajajo!

3. Glede na možnosti in sredstva, ki smo jih imeli, so ta bila dobro izkoriščena. Krajevna skupnost se je uveljavila! Ljudje jo upoštevajo in krepko pomagajo. Zbudila je zanimanje za komunalna dela in s tem razmljivo razgibala večino občanov.

Cesta in sveže meso

JOZE GAZVODA, odbornik Obs iz Gaberja:

1. Mislim, da je razširjena cesta Brusnice — Gaberje najvažnejša pridobitev za naš kraj v zadnjem letu. Čeprav cesta še ni dokončana, je varneje voziti po njej kot prej, ko se na njej avtomobila nista mogla varno srečati.

Omeniti moram tudi, da dobivamo že nekaj časa vsako soboto sveže meso v Gaberje. Pripeljejo ga iz Novega mesta in so s tem našemu prebivalstvu zelo ustregli. Problem preskrbe z mesom, ki nas je tako dolgo žulil, je odpravljen.

2. V Gaberju pogrešamo družabnega življenja in prireditve. Za tako dejavnost nimamo prostorov. Pa moramo priti do dvorane, že zato, da bi mladini omogočili delo, ki jo veselijo! O gradnji kulturne dvorane smo se pogovarjali že pred leti, imeli smo tudi že nekaj denarja, potem je pa vse splavalo po vodi. V zadnjem času spet govorimo o taki dvorani. V ta namen bi dvignili za eno nastropje hišo, v kateri je trgovina.

3. Kadar gre za skupne koristi, Gaberčani niso figa na obrazu. Pohvaliti moram predvsem njihovo pripravljenost za skupna dela. Zdi se mi

dobro, da se občani sami dogovarjajo, kaj bodo delali skupnega. Krajevni skupnosti na uho pa bi povedal, naj bi v prihodnje malo bolj skrbela tudi za vaše poti.

Vodovod, boljša elektrika...

VINKO SUSTERSIČ, trgovski poslovodja in odbornik Obs Smarjete:

1. Dobili smo vodovod v Smarjeti in nekaterih vaseh v okolici, ter izboljšali elektriko. To se mi zdi najpomembnejše v zadnjem letu.

2. Odgovor na drugo vprašanje naj začnem tako, kot slišim često na sejah: potrebe so velike, možnosti pa ni! Mislim, da bi Smarje-

ZVONE PERC — predsednik stalne konference krajevni skupnosti občine Novo mesto

»Z delom krajevni skupnosti sem zadovoljen. Posebno uspešno delajo v Škocjanu, Mirni peči, Šentjerneju in Žužemberku.«

ta morala dobiti asfalt in kanalizacijo.

Obuditi bi kazalo kulturno življenje. Menim, da so svetni delavci prvi poklicani, da to store. Vsi drugi pa bi si morali prizadevati, da bi uredili drovno za prireditve.

3. Opazil sem, da so ljudje, bolj kot kdaj prej pripravljeni sami urejati krajevne zadeve. Prispevajo iz svojih žepov in delajo s svojimi rokami.

Imam pa pripombo glede na politično življenje v našem kraju. Krajevni politični organizaciji ni več čutili, čeprav bi morali prav od njih dobiti glavno oporo, kadar delamo kaj družbi koristnega.

Ce ne bi imeli Zupeta...

SLAVKA JANEŽIČ, tajnica krajevne skupnosti Škocjan: 1. Predstavniki občin, skupščine so ugotovili, da je Škocjan drugič v Sloveniji po razgibani komunalni dejavnosti. Novega imamo res veliko: šest vodovodov, asfaltirano cesto iz Škocjana v Dobruško vas, v samem Škocjanu pa kanalizacijo. Toda vsa ta dela so povezana z enim samim imenom: Pavle Zupet, odbornik Obs in predsednik naše kra-

jevne skupnosti. Če ne bi imeli njega, tudi kraj ne bi tako hitro napredoval in se prenavljal.

2. Iz našega kraja odhaja, jo ljudje vsak dan na delo v Novo mesto, Šentjernej in še kam, nimajo pa primerne prevoze. Delovne organizacije bi morale posvetiti večjo pozornost temu vprašanju.

3. Rada bi opozorila na brezbriznost pri nekaterih naših prebivalcih, ki me, mimogrede povedano, tudi precej skrbi. Vsa reč je v plačevanju samoprispevka za dela, ki sem jih prej omenila. Nekateri se namreč še vedno upirajo plačati svoj delež, čeprav bodo prav tako uporabljali asfaltirano cesto in kanalizacijo kot drugi, ki so že plačali. Od takih upornikov je slišati precej pogosto, da jih prav nič ne briga, kaj se dela, da pa bodo imeli do novega prav tako pravico kot vsi drugi. Dobro pa je, da so brezbrizneži v manjšini in da kraj kljub njihovi tmo-glavosti napreduje.

Vodnjakom in okužbam odzvonilo!

BORIS GABRIČ, učitelj in odbornik Obs v Šentjerneju: 1. Najvažnejša pridobitev zame je Šentjernejski vodovod. Vodnjakom in okužbam z nezdravo vodo, ki so jo morali ljudje uživati, je odzvonilo. Za turistični napredek kraja pa se mi zdi pomembna asfaltirana cesta proti Dobravi na eni in proti Prekopli na drugi strani.

2. Iz zdravstvenih razlogov bi dal jaz prednost ureditvi šentjernejske kanalizacije. Sele takrat, ko bo ta zgrajena, bomo lahko rekli, da je Šentjernej vsaj zadovoljivo komunalno urejen.

3. Pripravljenost naših ljudi, da branijo to, kar so v dvajsetih letih pridobili z lastnimi žulji, je zame najboljše med vsemi, kar bi ocenili za dobro.

Pod besedo slabe pa bi z debelimi črkami napisal: davčna politika, kakršno imamo. Neurejena, neenotna, v vsaki občini drugačna davčna politika omogoča tudi v našem kraju neupravičeno zasluzkarstvo. Na sestankih pa ljudje radi primerjajo tistega, ki služi milijone, s tistim, ki ima komaj za črn kos kruha. Gotovo nam take nepravilnosti kvarijo politično vzdušje na terenu. Mislim, da bi precej nepravilnosti odpravili, če bi imeli v vsej Sloveniji enotno davčno politiko in če bi dali davčnim upravam pravico raziskati vse sumljivo pridobljene visoke zasluzke.

Tekst in foto: SLAVKO DOKL IVAN ZORAN

Vrednost komunalnih del

Vrednost izvršenih komunalnih del v krajevni skupnosti novomeške občine, je bila v 1967 letu 1.249.000 N din, letos v šestih mesecih pa že 1.075.769 N din. Če pa temu prištejemo še zbrani samoprispevek v KS Novo mesto in Mirna peč, pa znaša realizacija 2.096.530 N din.

nju ceste Soteska — Podturn — Dolenjske Toplice, kar štejejo za slabost.

Vsa pota so usposobljena

STOK JOZE, predsednik KS Straža: 1. Z mrtve točke se je premaknilo. Določeni koraki so že napravljeni. S krajevnim samoprispevkom smo praktično omogočili dostope z avtomobilom v vse vase, razen na Mraševo. Prispevek za mestno zemljišče smo namenili za javno razsvetljavo v Straži, kanalizacijo v Vavti vasi in še za nekatera druga dela. Če bi se posrečilo urediti še trgovski center in otroški vrtec v Straži, bi bil uspeh popoln.

Božidar Jakac: NOVO MESTO (1941)

Načrtno do komunalnih naprav

Zdaj šele nastajajo v občini pogoji in materialna osnova, da so se krajevne skupnosti in delovne organizacije lotile načrtno izgradnje številnih komunalnih naprav, kar pa spet vodi k novim uspehom pri razvijanju turizma in drugih panog - Koristno razmišljanje: podaljšajmo medobčinski program izgradnje šol na Dolenjskem še za deset let! - Koristen je tudi medobčinski program za modernizacijo cest v naši pokrajini, ki je občinske meje ne smejo nikjer ovirati pri hitrejšem napredku!

»Sodelovanje občanov v okviru krajevnih skupnosti je letos še posebno močno zaživelo in daje lepe uspehe!« je med drugim dejal predsednik novomeške občinske skupščine Franci Kuhar v pogovoru z našim sodelavcem

1 Letošnji občinski praznik je posvečen družbeni dejavnosti in komunalnemu urejanju. Vsa leta doslej je novomeška občina praznovala svoj dan z odpiranjem tovarn in novih proizvodnih naprav. Edina izjema je bilo leto 1953, ko smo izročili namenu dele komunalno urejenega Novega mesta. Povejte, prosimo tovariši predsednik kako to, da praznujemo letošnji občinski praznik po dolgem času spet z odpiranjem šol, cest, vodovodov in drugih komunalnih naprav ter z vrsto izbranih kulturnih manifestacij?

Gospodarstvo v naši občini je v preteklem obdobju doseglo tak obseg, da ne kaže več razmišljati o tem, katere nove veje bodo še zrasle na našem območju. Doseglo je tudi tako proizvodno raven in način gospodarjenja, ki daje v večini primerov dokaj ugodne rezultate. Zaradi tega je potrebno skrbeti, da organsko povečujemo to, kar že imamo;

predvsem pa, da ujamemo in držimo korak s časom ter z njegovimi sodobnimi zahtevami. Mislim, da je dokaj realno, če rečem, da tako v večini primerov že delamo.

Ob samorastniški, a uspešni rasti našega gospodarstva so nujno ostajale v ozadju tiste naloge, ki so sicer pomembne za splošni družbeni razvoj, vendar za njihovo uspešno reševanje še ni bilo zadostne materialne osnove. Ta je nastajala in nam šele v sedanjem času do neke mere omogoča, da se relativno lažje lotevamo reševanja odprtih problemov na področju splošnega standarda naših ljudi. Zaradi tega ni naključje, da se je naša skupščina v sodelovanju z občani v krajevnih skupnostih in z delovnimi organizacijami odločila za načrtno, postopno izgradnjo tistih komunalnih naprav, ki pomenijo boljše življenske pogoje pa vse nas in ki so resnična potreba ter zahteva sodobnega časa ne sodobnih ljudi, hkrati pa omogočajo hitrejši razvoj nekaterih gospodarskih panog, predvsem turizma. Osnova in posledica take odločitve je bila uvedba nekaterih prispevkov (prispevka za uporabo mestnega zemljišča in komunalnih taks na motorna vozila), ki predstavljajo dokaj solidno, čeprav ne edino materialno podlago za postopno uresničevanje naše skupne odločitve. Nekaj rezultatov je že vidnih. Zdelo se nam je umestno, da jim damo primerno mesto ob praznovanju občinskega praznika predvsem zaradi tega, da bi dali nove spodbude za nadaljevanje skupnega dela in prizadevanj na tem področju.

2 Osrednja prireditelja je odpiranje nove šole v Mirni peči, ki bo nosila ime narodnega heroja Ivana Kovačiča - Efenke. Kako je s šolstvom, z izobraževanjem in s kadrovsko politiko v naši občini? Kakšni so načrti za razvoj šolstva v prihodnje, v čem so ovire in še: ali je že prišel čas, ko bo družbena dejavnost dobi enako družbeno veljavo kot proizvodnja?

Praznovanje občinskega praznika z odpiranjem novih ali obnovljenih šolskih poslopij je v naši občini že lep običaj in ne pomeni nekaj novega. Razen drugega gre za postopno uresničevanje desetletnega medobčinskega programa izgradnje šol na Dolenjskem. Posebno je morda le to, da smo se skupaj z Mirnopolčani in njihovo krajevno skupnostjo odločili za zgraditev šole v letu, ko finančna situacija ni najbolj rožnata. V to odločitev nas je silila resnična potreba po novi šoli v tem kraju.

Po desetletnem programu moramo zgraditi še 3 šolska poslopja: v Šmarjeti, Skočjanu in Dolenjskih toplicah. Razen tega je pred nami izgradnja nove večje osnovne šole v samem Novem mestu; kaže se tudi resna potreba po šoli v Bršljinu, večini obstoječih šolskih poslopij pa bo potrebno dati določen standard z dograditvijo telovadnic in specialnih učilnic ter drugih potrebnih prostorov za nemoten sodoben pouk. Zaradi tega skupaj s sedanjimi občani, soustanoviteljicami sklada, razmišljamo o podaljšanju sklada še za deset let z namenom, da bi rešili na-

vedene probleme. Upamo, da bomo v prihodnjem pri tem organiziranem delu čutili večjo konkretno podporo širše družbene skupnosti, kot smo jo doslej. Pri tem mislimo, da bi širša družbena skupnost poskrbela za možnost za najetje kreditov, kjer bi bili kreditni pogoji prilagojeni finančnim možnostim na tem področju.

Razvoj družbenih dejavnosti je prav gotovo pogojen z materialno osnovo, v kateri se razvija, pri čemer pa ta sredina ne more in ne sme biti omejena z občinskimi mejami. Pri tem mislim, da moramo ločiti stvari na tiste, ki so nujne za razvoj družbe kot celote, na tiste, za katere je prav, da bi jih imeli, in tiste, ki pomenijo zadovoljevanje ožjega kroga občanov. S tem ne mislim zanikati kompleksnost nekega področja družbenega življenja, pač pa mislim le na realno oceno možnosti in na zavestno družbeno odločitev o tem, kaj bomo v danih razmerah

Kdaj in kje bodo še prireditve in proslave

v počastitev občinskega praznika

V počastitev občinskega praznika bodo še tele prireditve in proslave:

- 25. oktobra ob 18. uri v Dolenjskem muzeju: Odprtitev razstave najnovejših arheoloških najdb v Novem mestu;
- 27. oktobra ob 9. uri v Skočjanu: Izročitev prometu asfaltirane ceste Skočjan-Tovbruška vas;
- 27. oktobra ob 11. uri v Sentijerneju: Izročitev prometu asfaltirane ceste od priključka ceste Ljubljana-Zagreb do Sentejerneja-Prekope in odprtitev vodovoda v Sentejerneju;
- 28. oktobra ob 19. uri v Dolenjski galeriji: Odprtitev razstave del Franceta Slane (namesto Lamutove razstave) z recitalom pesmi Srečka Kozovela ob 15-letnici Dolenjskega muzeja;
- 28. oktobra ob 19. uri v Domu kulture: Gostovanje slovenskega ljudskega gledališča iz Celja z dramo »Srebrne vezje«;
- 29. oktobra ob 10. uri v Mirni peči (Zadružni dom): Slavnostna seja občinske skupščine Novo mesto; na seji bo sprejet sklep, da dobi nova šola v Mirni peči ime po narodnem heroju Ivanu Kovačiču-Efenki; ob 10. uri bodo odprli novo šolo in odkrili spominsko ploščo padlim borcem iz Mirnopolčke doline;
- 29. oktobra ob 10. uri v Novem mestu: Tradicionalni tek po ulicah Novega mesta;
- 29. oktobra od 13. do 18. ure v Novem mestu: Ogljed tovarne perila LABOD in
- 31. oktobra ob 18. uri v Dolenjski galeriji: Podelitev Trdinove nagrade za leto 1968.

razvijali. Primerjati družbene dejavnosti s proizvodnjo je sicer sodobno, vprašanje pa je, če včasih ravno s to primerjavo ne škodimo normalnemu razvoju nekaterih družbenih dejavnosti samih. Zmaterializirano nekaterih področij družbenega življenja še ne pomeni njihovega normalnega razvoja.

Vaše vprašanje se nanaša predvsem na družbeno vrednotenje izobraževanja in vzgoje. To sta prav gotovo dve najpomembnejši veji družbenih dejavnosti, ki morata pri nas dobiti svojo družbeno in materialno ceno. Za uspešno rešitev te naloge v najširšem smislu je občina premajhen okvir. Zaradi tega podpiramo predloge izvršnega sveta naše republike za razrešitev tega problema in smo pripravljeni sodelovati pri tem do skrajnih materialnih možnosti.

Kadrovska politika zahteva širšo obravnavo. Zaradi tega o tem drugič.

3 Ceste so okno v svet in prav 29. oktobra bomo izročili namenu dve asfaltirani cesti, ki veliko pomenita za našo občino, polno naravnih pogojev za turizem. Od kod denar za to, koliko so prispevali občani in kakšni so načrti za bodočnost?

Pomembnejše, makadamske ceste na Dolenj-

Pozdrav vsem delavcem, kmetom, izobraženstvu, mladini in slavni JLA! Velike zmage delovnih ljudi naše domovine vzbujajo upravičeno občudovanje po vsem svetu, nas pa zadržujejo, da vztrajamo na tej poti in si prizadevamo za nove uspehe v proizvodnji, gospodarstvu, kulturi in prosveti, v zdravstvu in na vseh drugih področjih življenja.

OBČINSKA SKUPŠČINA NOVO MESTO
OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKI KOMITE ZKS
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI KOMITE ZMS

skem in tudi v naši občini so že začele predstavljati resen problem za razvoj gospodarstva, predvsem pa turizma, od katerega Dolenjci še precej pričakujejo. Zaradi tega smo lani decembra prišli do skupnega programa modernizacije cest na območju dolenjskih občin. Cesti, ki ju bomo letos modernizirali, pomenita prvo realizacijo tega programa v naši občini. Sredstva za modernizacijo so močno kombinirana, saj sodelujejo pri tem občani, krajevne skupnosti, nekatere delovne organizacije, cestni sklad SR Slovenije, pa tudi banke. V celoti bo letos vloženi v modernizacijo cest okoli tristo milijonov starih dinarjev. Upamo, da to ni akcija, ampak resničen začetek realizacije medobčinskega programa.

4 Vodovod v Sentejerneju pomeni zelo veliko za ta del podgorskega sveta naše občine in je najlepše darilo občanom in družbi za praznik. Kako se ta pomembni objekt pridružuje praznovanju občinskega praznika in po čigavi zaslugi?

Preskrba z vodo na našem kraškem območju predstavlja poseben problem. Večina naših naselij je še vedno brez urejene preskrbe z vodo, pa tudi tam, kjer imamo vodovode, so njihove kapacitete dokaj omejene. To velja še posebno za samo Novo mesto. Zaradi tega je občinska skupščina naročila študijo za raziskavo možnosti za preskrbo z vodo na širšem območju. Prva realizacija te študije je šentjernejski vodovod, ki ni darilo za praznik, pač pa rezultat skupnega dela krajevne skupnosti, komunalnega podjetja Vodovod in občinske skupščine. Za nadaljnjo realizacijo študije že imamo začetno materialno osnovo v novi ceni vode, ki zajema tudi elemente razširjene reprodukcije.

FRANCI KUHAR
predsednik Obs
Novo mesto

ZAKAJ se je voda podražila?

»Izdatnost izvira Težke vode je bila 11. avgusta 1894 ob mlinu Fran Košaka z 202 litri na sekundo ugotovljena, ker pa je voda deloma uhajala, je bila izdatnost ocenjena na 230 litrov na sekundo. Za predvideno potrošnjo bi ena petdesetina razpoložljive vodne množine zadostovala, ker se naj bi iz tega vira oskrbovalo 3.051 oseb v Novem mestu, Bršlinu, Kandiji, Šmihelu in Gotni vasi stanujočih.«

Gornji izvaleček je prepisan iz načrtov za prvi novomeški vodovod, ki je bil grajen od 6. julija 1901 do 22. avgusta 1903. Ta vodovod je bil 1953. leta preurejen in oskrbuje danes z vodo 15.606 ljudi! Nič čudnega torej, če se včasih jezimo, da je voda kalna, če nima v nekaterih predelih mesta pravega pritiska in če doživljamo še razne druge nevšečnosti.

Izviri Težke vode oskrbujejo danes petkrat več prebivalcev, kot so jih leta 1903, ko je bil vodovod zgrajen. Ob tem pa se je zmanjšala tudi izdatnost izvira Težke vode. Ko so leta 1945 merili najmanjšo izdatnost izvira, so so ugotovili, da se je v manj kot 40 letih zmanjšala za 52 odstotkov!

Vode je na svetu vedno manj, zlasti zdrave in bistrre pitne vode. Hitro se razvijajoča civilizacija o nesnažuje naravo in vodo. Tem nevšečnostim pa se v Novem mestu in na Dolenjskem nasploh pridružuje še ena: premajhne in neprimerne vodovodne naprave, ki ne morejo več v korak s časom.

Ne z jezo, ampak s slogo naj bi pomagali

Brez vode, sonca in zraka ni življenja. Razumljivo je, da se ljudje jezijo, če ni vo-

de v vodovodni pipi, na katero smo se tako zlahka privadili. Malokdo pa ve, kako dolgo pot mora opraviti voda, preden priteče iz pipe v hiši.

Ze lani, še zlasti pa letos ob ponovni podražitvi vode se mnogi jezijo na novomeško podjetje Vodovod in sprašujejo: »Kako so le mogli podražiti vodo?« Mnogo bridkih besed morajo preslišati inkasanti vodarine, ponekod pa so jih celo nagnali, ko so prišli po denar.

Prav bo torej, če povemo, zakaj se je voda podražila. Ni se podražila zato, da bi podjetje Vodovod ustvarjalo večji dobiček, ampak zato, da bi se oskrba z vodo izboljšala. Ne gre torej, da bi z jezo in očitki reševali vprašanje oskrbe z vodo, pač pa moramo vsi skupaj s povečano ceno vode pomagati, da bomo v prihodnjih letih lahko izboljšali vodovodne naprave in oskrbo z vodo.

10 vodovodov za 52 naselij

Malokdo najbrž ve, da imamo v novomeški občini 10 vodovodnih sistemov, ki oskrbujejo z vodo 52 naselij, to je 20.027 prebivalcev (40,93 od-

stotkov). Novomeški sistem napaja 16 naselij in je dolg 37 km, sistem Karteljevo 9 naselij in je dolg 5 km, sistem Dolenjske Toplice 2 naselja in je dolg 4 km, sistem Gabrje 1 naselje in je dolg 2 km, sistem Otočec 3 naselja in je dolg 5 km, sistem Straža 6 naselij in je dolg 6 km, sistem Skočjan 6 naselij in je dolg 9 km, sistem Smarjeta 5 naselij in je dolg 8 km, sistem Suha krajina 2 naselja in je dolg 6 km ter sistem Žužemberk 2 naselja in je dolg 3 km. Vseh vodovodnih cevi je v novomeški občini 85.829 metrov.

Izpred vojne smo podedovali samo vodovod Hmeljčič — Veliki Kal s 1.837 metri cevi in vodovod Novo mesto s 3.417 metri cevi. Vse drugo je bilo zgrajeno po vojni, danes pa je tega 16-krat več.

Izviri pri vodovodnih zajetjih so premajhni, teren je kraški, voda se rada kali, čistilnih naprav ni, vse, kar je bilo zgrajeno po vojni, pa je bilo zgrajeno od nosa do ust.

Studij o preskrbi Dolenjske z vodo

Vseh 10 vodovodnih sistemov že dolgo ne dohaja potreba. Prav iz tega se je po-

rodila želja, da bi se iz teža- žav pri oskrbi Dolenjske izkopali s pomočjo strokovne študije, ki bi nakazala dolgoročne in sodobne rešitve. Ta študija naj bi povedala, katere vodne vire je treba zaščititi, in posredovala tudi druge podatke.

Projekt za nizke gradnje v Ljubljani, ki je nalogo prevzel, je ugotovil: šentjernejske podtalnice niso uporabne, ker imajo premalo vode. Gorjanski viri (Pendirjevka in Kobila) so prešibki in tudi toliko opevana zdrava pitna voda izpod Gorjanov, katero je tako hvalil pisatelj Trdina, ne pride v poštev. Uporabni, večji izviri so le ob Krki. To so Radešca, Tominčev izvir pod Dvorom in Luknja pri Prečni.

Vsi našti izviri so kraški, kar pomeni, da bo treba vodo mehansko in bakteriološko čistiti. Novomeščani dobro vedo, da je zlasti po nali- livih voda, ki teče iz vodovodnih pip kalna. Kalnost pa se da odpraviti samo s čistilnimi napravami.

En sam vodovodni sistem za vso Dolenjsko

V študiji je predlagano, naj bi vsa naselja na levem in desnem bregu Krke, pod Gorjanci in Dolenjskim gričevjem ter v Suhi krajini, od Žužemberka do Kostanjevice napajal z vodo en sam vodovodni sistem.

Za zajetje pridejo v poštev vsi že omenjeni izviri, vendar bi bil najboljši Tominčev izvir pod Dvorom, ki daje 1350 litrov vode na sekundo. Ta bi lahko preskrboval tudi Suho krajino in Mirnopeško dolino z Globodolom. Glavni del potrošnje v Novem mestu in na industrijskem področju od Straže do Novega mesta bi se oskrboval z enkratnim črpanjem, vsi ostali pa s prečrpanjem. Ta enotni vodovodni sistem bi imel tudi čistilno napravo, ki bi vodo bistrila.

Tako začrtan vodovod bi se lahko gradil dlje časa, v prvi stopnji gradnje pa bi bilo treba zgraditi zajetje pri izviru, čistilne naprave, cevovod od zajetja do Novega mesta, naprave na cevovodu, črpalnice in zbiralnike. Vse to bi po predračunu veljalo (račun je samo približen)

26.233.000 din. Če bi uporabili zajetje pri Radešci, ki daje 350 litrov na sekundo, bi veljal tak vodovod nekaj manj 23.465.000 dinarjev, in če bi uporabili zajetje pri Luknji, ki daje 500 litrov na sekundo, bi veljal še manj: — 17.970.000 din.

Upoštevati pa moramo, da sta druga dva izvira po moči precej slabša kot Tominčev in da bi bilo treba, če bi uporabili zajetje v Luknji, urediti čiščenje odpadnih voda v Temeniški dolini, kjer je izvir Luknja ponovni izvir ponikalnice Temenice.

Gradnja od 1969 do 1975

Sedanji vodovodi dajejo premalo vode, za novega pa je potrebno, kot smo videli, zelo veliko denarja. Ker smo z denarjem revni, se lahko odločimo za tisto, kar bo najboljše, pa bo tudi najmanj stalo.

Kateri izviri pridejo v poštev, smo že povedali, vendar se še nismo za nobena izmed njih odločili. Za novi vodovodni sistem pa bi bilo treba zgraditi: zajetje ob enem izmed izvirov ter čistilne naprave, ki bi imele nekoliko manjšo zmogljivost, manjši cevovod od zajetja do Novega mesta in vodopreskrbni sistem Mirnopeške doline. Vsi dosedanji vodovodi bi še naprej delovali takšni, kot so, na ta novi vodovodni sistem bi jih postopoma priključevali, razen tega pa bi nanj vezali tudi vse nove cevovode, ki jih bo treba še zgraditi.

V letih 1969—1971 bi zgradili cevovod od Novega mesta proti Radešci ah Tominčevem izviru (Luknja najbrž ne bo prišla v poštev). V drugi stopnji (od 1972—1974) bi zgradili pri izviru zajetje in črpališče ter vodovodni sistem Mirnopeške doline. V tretji stopnji gradnje pa bi leta 1975 zgradili čistilne naprave ob izviru.

Podražitev vode je samo zaradi gradnje vodovoda

Za ta načrt je potrebnih 13.000.000 din. Polovica bo zbrana s povečano vodarino, druga polovica pa najeta kot posojila. 360.000 din na leto se

zbere s podražitvijo vode iz leta 1965, s podražitvijo iz avgusta letos pa 549.000 din na leto. Obojega skupaj je 900 tisoč din na leto.

Od teh 900.000 din bo podjetje Vodovod porabilo po 200.000 din vsako leto za sprotno povečevanje potrošnega vodovodnega omrežja, preostalih 700.000 din pa bo nalagalo na banko za gradnjo novega dolenjskega vodovoda.

Preostalo polovico bo podjetje Vodovod pajelo kot posojilo. Novi vodovod bo zaradi izdatnosti izvira, dovolj velikega zajetja, čistilnih naprav in dovolj velikega glavnega cevovoda odpravil mnoge dosedanje nevšečnosti ter rešil osnovno preskrbo z vodo cele Dolenjske za mnogo desetletij.

Obstoječi krajevni vodovodi bodo obstajali še naprej, postopoma pa bodo vsi priključeni na novi, veliki cevovod, ki bo vodil iz novega, sodobno opremljenega zajetja. Novi vodovod bo hkrati rešil tudi preskrbo z vodo za tista področja, ki vodovoda niso mogla dobiti, ker so bili dosedanji izviri premajhni in niso zagotavljali dovolj vode. Gre torej za pametno in preudarno nalozbo. Vsi skupaj jo omogočamo s povečano vodarino, zato bosta jeza in kreg zdaj, ko vemo, za kaj gre, prav gotovo odveč.

Test in slike: MILOŠ JAKOPEC

Stavba črpalnice novomeškega vodovoda v Stopičah. Na sliki v naslovu naprave črpalnice, ki je bila obnovljena l. 1945. (Foto: M. Jakopec)

Vsem občanom, delovnim ljudem in potrošnikom v novomeški občini čestitamo za praznik in jim želimo veliko osebne sreče ter delovnih uspehov.

KOMUNALNO
PODJETJE
VODOVOD
NOVO MESTO

ISKRA je motor, ki poganja ves razvoj

Blizu 500 zaposlenih bo ustvarilo letos 36 milijonov vredno proizvodnjo — Za širše družbene potrebe ISKRA v vsej občini največ daje

- Stanovnijski blok, zgrajen pred kratkim, je veljal 1.320.000 din;
- prostore za otroško varstveno ustanovo, prvo in edino v Semiču, je dala ISKRA;
- za asfaltiranje športnega igrišča TVD Partizan so dali 20.000 din;
- za opremo nadzidane šole je šlo 20.000 din;
- za potrebe krajevne skupnosti je prispevala tovarna 40.000 din;
- za napeljavo elektrike na Sruhek so žrtvovali 20.000 din.

Številke povedo, kolikšno je v ISKRI razumevanje za širše družbene potrebe. V enem letu 1.420.000 din prispevka za napredek kraja ni malo, vsekakor pa največ od vseh gospodarskih organizacij v občini.

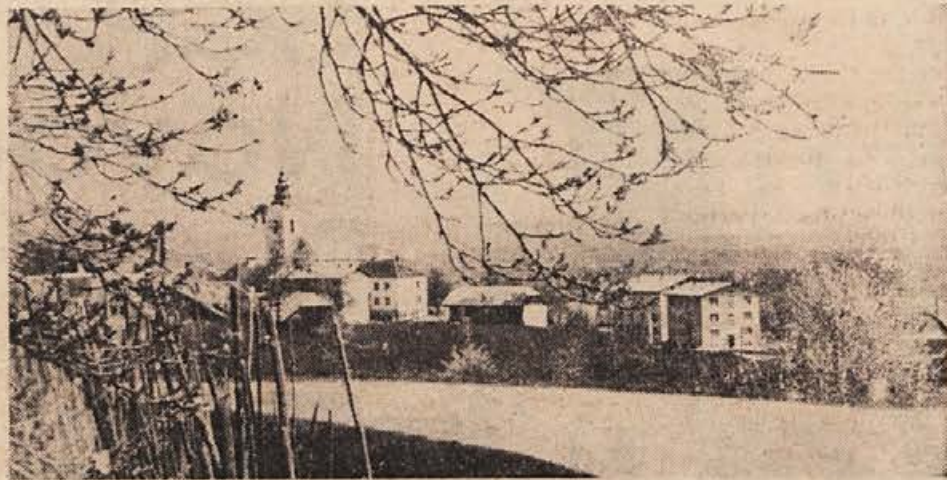
Letos sicer tovarni kondenzatorjev ne gre tako dobro, kot so računali, ker je v zadnjem hipu zaradi mednarod-

nih zapletov propadel podpis pogodbe (vreden 10 milijonov din) za izvoz v Sovjetsko zvezo in na Češko. Kot protiutež tej izgubi so povečali izvoz na zahodni trg, vseeno pa bo celoten letošnji izvoz vršel samo 400.000 dolarjev.

Proizvodnja bo v letošnjem letu dosegla vrednost 36 milijonov din, toliko kot lani. Plan pa bo uresničen z manj zaposlenimi in s spremenjeno proizvodnjo. Za sklade bo ostalo konec leta okoli 2 milijona din.

Največ težav imajo zaradi slabih plačnikov. V I. polletju so dobili denarna nakazila le za polovico prodanega blaga. Kupci plačujejo blago povprečno v 190 dneh, zato ni čudno, če tu in tam manjka gotovine.

Letos so nakupili tudi za 700.000 din novih strojev. Tako kot običajno vsako leto, kati v modernizacijo proiz-

Po sedmih letih obrtnega servisa

Drobni izdelki za ISKRO predstavljajo pretežni del proizvodnje — Letos prodali 500 svojih naprav za kosilnice — Kovači slovijo!

Samo 32 ljudi predstavlja kolektiv Obrtnega servisa Se-

mič, zato je vrednost letošnje letne proizvodnje 1.300.000 din kar lep uspeh. Kakor je povedal direktor podjetja Stane Voglar, je 90 odst. proizvodnje vezano na domačo ISKRO, za katero delajo razne sestavne dele za kondenzatorje.

— Prizadevamo si prevzeti čimveč drobnih izdelkov, ki jih ISKRA za zdaj dobiva od drugod. Letos smo se prav dobro uveljavili tudi z lastnimi žetvenimi napravami za kosilnice Alpina. Prodali smo jih več kot 500, kar je še enkrat več, kot smo jih spravili v promet prejšnja leta. Mimo tega opravljamo tudi kovaške in ključavničarske usluge. Naši kovaški izdelki: motilke, krampi, lopate in drugi, so tako cenjeni, da jih ne moremo sprosti narediti toliko, kolikor bi jih lahko prodali. K nam hodijo po orodje ljudje iz vse Bele krajine, pa tudi iz Novega mesta, Žužemberka in celo iz Radohove vasi.

S plačano realizacijo so v podjetju letos kar zadovoljni, saj plačila veliko bolj redno dotekajo kot v preteklem letu. Povprečni zaslužek v kolektivu znaša 785 din. To je glede na kvalifikacijski sestav kar lepo, saj je med zaposlenimi največ nekvalificiranih delavcev. Trenutno imajo samo 6 ljudi s kvalifikacijo, trije pa se na stroške podjetja še šolajo.

Konec leta bo v obrtnem servisu ostalo kakih 120.000 din na skladih. Razpoložljiva sredstva bodo porabili za nakup novih strojev, deloma pa za razširitev delavnice. Odkar so za Iskro začeli delati še embalažo, so sedanji delovni prostori pretesni.

Obrtni servis se je v sedmih letih obstoja že toliko postavil na noge, da so letos lahko prvič odobrili svojim delavcem posojila za gradnjo. V ta namen so razdelili 20.000 din.

Tri stvari žulijo občane

Če bodo vodovod in cesta, tudi s turizmom ne bo težko začeti — Tri želje, stare tri leta

Kako je Semič zlasti v zadnjih nekaj letih napredoval, najbolje vidi tisti, kdor poredkoma zaide v kraj. Občani vsakodnevnih novosti tako ne opazijo, kot bi zaradi gozda ne videli dreves. V kraju, ki ima 2.100 volivcev, je več kot 700 ljudi zaposlenih. Vsa tretja odrasla človek je v službi! Prahu in slavnatih starih že davno ni več. Namesto tega pa je danes Semič asfaltiran, vsak dan je več zasebnih hiš, prav nič podobnih kmečkim domačijam.

Le tri stvari si v Semiču želijo: vodovod, asfalt do Gradca in sodoben gostinski lokal.

ski prevoz svojih kondenzatorjev na letališče v Zagreb ali Ljubljano, od koder potujejo v svet. Zda jim imajo stalne težave, ker morajo kamioni po prašni cesti vsaj do Gradca, prah in kondenzatorji pa ne gredo vkup. Cesta bi veljala predvidoma okoli 2.500.000 din. Ker je imela letos v občinskem štiritletnem programu javnih del prednost gradnja ceste do Vmice, občani niso vsiljevali svojih zahtev. Menijo pa, da dlje kot do leta 1970 z modernizacijo ceste do Gradca ne bo mogoče čakati.

NI VEČJEGA LOKALA

Gostinstvo je v Semiču že več let trd oreh, v katerem nihče noče ugrizniti. Poletni, posebno pa jeseni se večkrat pripelje v Semič cel avtobus ljudi, a nimajo kam. Majhen lokalček družbenega sektorja in zasebno gostišče ne moreta sprejeti niti 50 ljudi. Prav tako pogrešajo večji lokal za družbene prireditve in mladinske zabave. Obstaja predlog, da bi našli investitorja — večje turistično ali gostinstvo podjetje od drugod, ki bi zgradilo sodoben lokal. Semiški vinogradi so za izletnike gotovo privlačni.

Vse tri želje pa se med seboj prepletajo: če bo Semič dobil vodovod in cesto, se tudi s turizmom ne bo težko uveljaviti.

VODOVOD JE NAJPOTREBNEJŠE

Vodovod sicer imajo, vendar iz marsikatero pipe ne priteče niti kaplja. Morali bi celoten vodovod temeljito obnoviti tako zaradi vedno večjih potreb tovarne ISKRA, ki potrebuje vodo v proizvodnem procesu, kot zaradi občanov. Za prvo fazo rekonstrukcije bi potrebovali okoli 600.000 din. Občina denarja nima, tovarna ne zmora celotne investicije, saj je že doslej žrtvovala več kot 400.000 din za rekonstrukcijo vodovoda. Ostaja edina možnost: skupno z občino dobiti kredit pod sprejemljivimi pogoji.

PRAH SOVRAZNIH KONDENZATORJEV

Tovarna ISKRA je precej navezana na kamion-

Navijalnim strojem v tovarni ISKRA, za katerimi delajo pretežno ženske v belih rokavicah, se je pred kratkim pridružil iz Svice uvoženi avtomatski navijalnik.

Vsak dan 5.000 obešalnikov

Semiški mizarji delajo samo za izvoz v Ameriko

Pet mizarjev je leta 1962 ustanovilo semiško mizarstvo in začelo delati kar s svojim orodjem. Iz leta v leto pa je kolektiv naraščal ter svoj čas bil znan izdelovalec šolske opreme v vsej Jugoslaviji. Kasneje, ko so se na prigovarjanje pridružili ljubljanskemu Zavodu za čebelarstvo oz. Agromelu, je šlo slabo. Ko pa so se 1964 pridružili črnomajski lesni predelovalni industriji ZORA, je kolektiv spet dobil pod nogami trdna tla. Prav te dni v obratu poteka nova reorganizacija — priključitev k novomeški tovarni avtomobilov, toda zaenkrat bo proizvodnja ostala neizpremenjena.

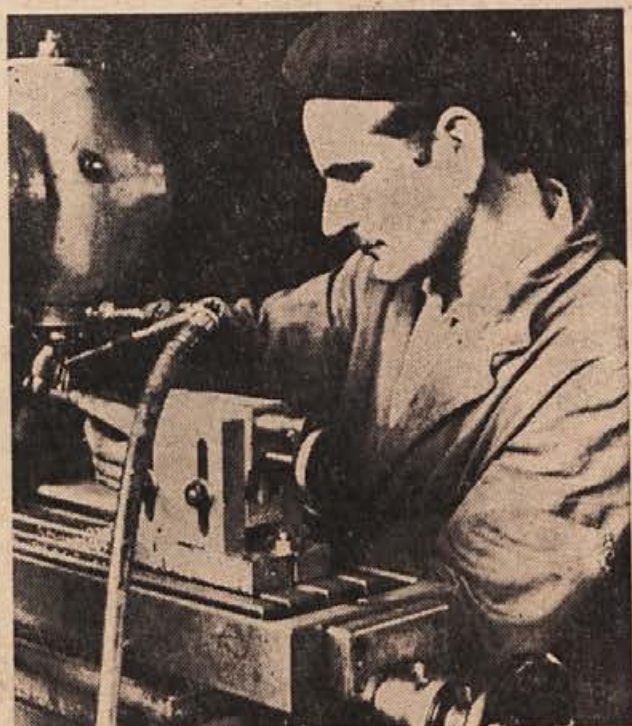
Ze nekaj let v Semiču delajo samo za izvoz v Ameriko in Kanado. Na leto izvozijo okoli 1.200.000 obešalnikov, na dan pa 54-članski kolektiv naredi okoli 5.000 teh izdelkov. Poleg tega se ukvarjajo z

žagljenjem in razrezom lesa. Letošnja proizvodnja poteka po planu in je vredna dva milijona din. Do konca leta morajo po pogodbah še dobavljati kipec obešalnikov, potem se bodo odločili: ali dosejajo proizvodnjo obdržati ali začeti s preusmerjanjem v izdelke za avtomobilsko industrijo.

Martin Vindišman, ki je bil med ustanovitelji podjetja pred 16 leti, je tudi zdaj obratovodja. Povedal je, da so semiški mizarji marljivo delavci in da v okviru celotnega podjetja zaslužijo na mesec povprečno 670 din.

Res, da je delovna sila v našem obratu pretežno nekvalificirana ali polkvalificirana, toda podjetje daje vsakomur možnost solanja. Iz našega obrata sta že dva postala tehnika, je ponosno dodal.

Tekst in fotografije RIA BACER

Visoko kvalificirani Jože Turk dela na rezkalnem stroju

Iz skladovnic lesa pred semiškim mizarstvom nastajajo zvečine obešalniki, na katere Amerikanci obešajo obleke

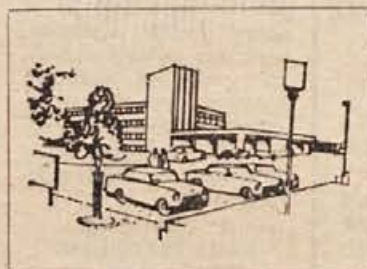
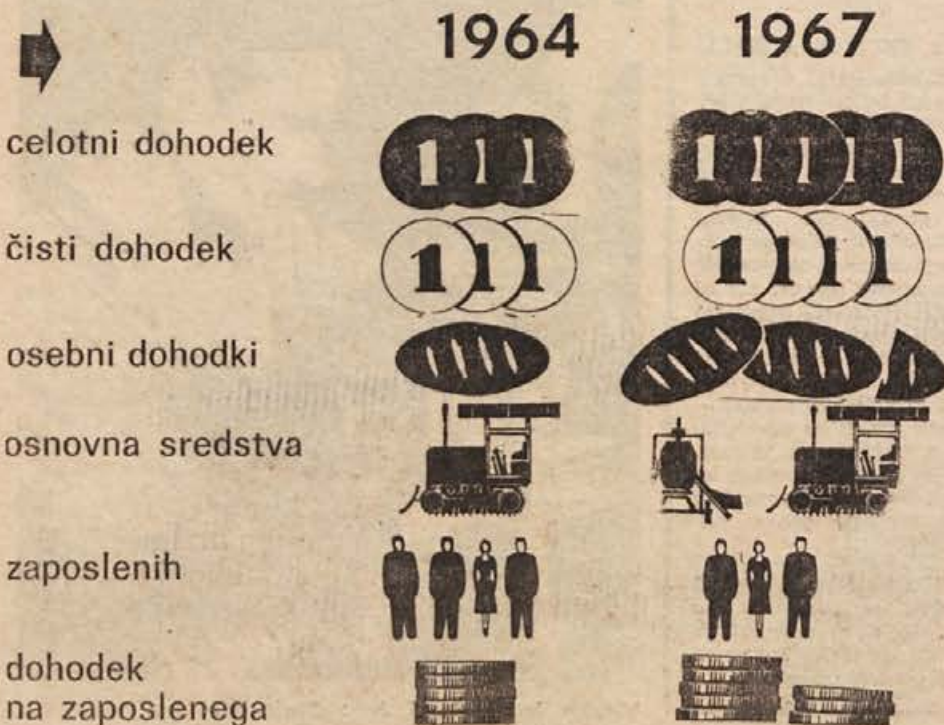
ZA NAŠ KRAJEVNI PRAZNIK PRISRČNO CESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM IN JIM ŽELIMO SE MNOGO USPEHOV PRI PRIZADEVANJIH ZA RAZVOJ KRAJA!

TOVARNA KONDENZATORJEV ISKRA
MIZARSTVO - OBRAT ZORE, ČRNOMELJ
OBRJNI SERVIS SEMIČ
KRAJEVNA SKUPNOST SEMIČ

SGP *PIONIR* Novo mesto

Po reformi smo z uporabo sodobnih gradbenih metod, z boljšo organizacijo dela, z osvajanjem novih tržišč, s sodobno strojno opremo in z manj zaposlenimi povečali svojo dejavnost. To dokazuje primerjava naših lanskih dosežkov z onimi v letu 1964:

POZIMI GRADIMO OB JADRANSKI OBALI

Mrtvo, zimsko sezono smo odpravili z gradnjami ob jadranski obali. Tako smo v zimskih mesecih zgradili na najbolj znanih turističnih področjih Jugoslavije v zadnjih dveh letih:

hotel v Ičićih pri Opatiji v vrednosti 7,000.000 din
 hotele v Uvali Scott v vrednosti 4,000.000 din
 hotele v Poreču v vrednosti 8,000.000 din
 hotele v »Solaris« pri Šibeniku v vrednosti 12,400.000 dinarjev

Letos se tem gradnjam pridružuje gradnja hotelov na otoku Hvaru v vrednosti 27,000.000 din.

Čestitamo
za praznik
občin Brežice
in Novo mesto

GRADNJA STANOVANJ

Hitro, poceni in na sodoben način gradimo stanovanjska naselja in stanovanjske stavbe v Ljubljani, na Reki in na Dolenjskem.

Leta 1964 smo gradili 700 stanovanj v vrednosti 62,000.000 din
 Letos gradimo 1045 stanovanj v vrednosti 84,000.000 din

Salod

kvaliteta

moda

odlični kroji in vzorci

zadovoljstvo potrošnikov

1962

1967

ZAPOSLENIH

245

POVRŠINA TOVARNE

8.000 m²

DNEVNA PROIZVODNJA

1.500
NA DAN

CELOTNI DOHODEK

IZVOZ

POMEMBNEJŠI DOSEŽKI OD LETA 1962 DALJE

- 1963 – rekonstrukcija obrata Novo mesto (izločitev transmisijskega pogona in prehod na šivanje po tekočem traku)
- 1964 – adaptacija in razširitev obrata Kostanjevica, ustanovitev centralne likalnice v Novem mestu
- 1965 – ustanovitev obrata Krško konec leta
- 1966 – zgraditev I. etape tovarne v Novem mestu
- 1968 – dograditev tovarne v Novem mestu in adaptacija tovarniške hale v Krškem

Javna zahvala

Ob odkritju spominske plošče našemu bratu skladatelju Tonetu Lavrinu na njegovi rojstni hiši na Vinjem vrhu smo dolžni iskreno zahvalo Belokranjskemu muzejskemu društvu v Metliki občinski skupščini Črnomelj, mladinskemu pevskemu zboru osnovne šole Črnomelj, vokalnemu odtetu in pionirjem iz Semiča, godbi na pihala iz Metlike, vsem govornikom in številnim udeležencem, ki so s svojo prisotnostjo tako lepo počastili spomin našega ljubljenega brata.

LAVRINOVI

ZAHVALA

V imenu Slavističnega društva v Novem mestu kakor tudi po naročilu predsednika glavnega odbora Slavističnega društva Slovenije dr. Bratka Krefta se najlepše zahvaljujem občinski skupščini Novo mesto, kolektivu Dolenjskega lista in obč. sindikalnemu svetu za podporo, s katero so nam omogočili, da je zborovanje slavistov v Novem mestu tako lepo uspelo.

Posebna zahvala tudi folklorni skupini na osnovni šoli v Dragatušu, ki je udeležencem pripravila tako bogat in lep program belokranjskih ljudskih pesmi, plesov in običajev.

Za novomeško podružnico in za glavni odbor Slavističnega društva Slovenije:

SEVERIN SALI

Četrtošolci so dobili računice

Naši šolarji so že pozabili na prve šolske dneve. Zvezki so že na pol popisani in tudi šolske knjige so dobile prva oslovka ušesa. Založbe, ki bi morale pravočasno poskrbeti za izdajo šolskih knjig, so tudi letos zakasnile. Šele pred nekaj dnevi so dobili v knjigarnah tudi računice za 4. razred osnovne šole, ki so jih učitelji in učenci močno pogrešali.

Oktohrske nagrade razdeljene

Letošnje oktohrske nagrade mesta Beograda so dobili pisatelj Skender Kulenović, slikar Aleksander Tomašević, skladatelj Mihovil Logar, filmski režiser Dušan Makavejev, igralec Ljubisa Jovanović, skupina arhitektov, trije znanstveniki in skupina tehnologov.

Letošnji Nobelovec: japonski pisatelj

Letošnjo Nobelovo nagrado za književnost je dobil 69-letni japonski pisatelj Yasunari Kawabata, doma iz Osake. Nagrado so mu podelili za pr. povedniško mojstrovino. Kawabata je na Japonskem zelo popularen, najbolj znana pa sta njegova romana »Dežela snega« in »Tisoč žerjavov«. V svoji deželi je že dobil nagrado za kulturo. Je član japonske akademije umetnosti, dolga leta pa je bil tudi predsednik japonskega PEN kluba.

Razstava o možu, ki ga je prevajal Novomeščan

V Zagrebu so pred kratkim odprli razstavo o znamenitem češkem pedagogu iz 17. stoletja Janu A. Komenskem, čigar dela je že skoraj pred 250 leti prevajal v slovenščino novomeški kapucin in slovničar Hippolit. Razstavo bodo med drugim videli tudi v Ljubljani.

Partizanski plakat - dokument svojega časa

Dolenjski kulturni festival v Kostanjevici na Krki je imenoval 28 zaslužnih javnih in kulturnih delavcev za svoje častne člane

Kostanjevica na Krki je tudi letos dostojno počastila svoj krajevni praznik — spomin na 25. obletnico streljanja talcev. V soboto, nedeljo in ponedeljek so se prebivalci z vodstvom krajevne skupnosti vred ter gosti iz raznih krajev spominjali prehojene poti.

V soboto zvečer je v polni dvorani Lamutovega likovnega salona tovariš Bogdan Osolnik, direktor Inštituta za zgodovino delavskega gibanja, najprej odprl razstavo »Partizanski plakati« ter predstavil domačinom in gostom večera odlomke ustvarjalnosti, ki je bila vseskozi tesno povezana z vsemi obdobji in dogajalji osvobodilnega gibanja. Originalne mojstrovine naše partizanske tehnike težko najdemo primeru v vsej takratni okupirani Evropi. S pisano in tiskano besedo, s poročili, časniki in z brošurami, s knjigami in

plakati si je osvobodilno gibanje utiralo pot v množice, jim prinašalo resnico in ohranjenost. Vsi, ki so sodelovali v teh tehnikah in tiskarnah ter ustvarjali umetniško viško vredne dokumente svojega časa, so stali s svojim delom v prvih bojnih vrstah.

Predsednik upravnega odbora Dolenjskega kulturnega festivala Lado Smrekar je nato obrazložil sklep, s katerim je festival podelil 28 zaslužnim javnim, kulturnim in ljudskoprosvetnim delavcem častno članstvo. Mnogo so pripomogli, da je festival v Kostanjevici zaživel in se razmahnil v širino, ki prinašajo mestu, Dolenjski in njenim prebivalcem kulturni užitek, veselje in spodbujajo k vedno novi ustvarjalnosti. Lado Smrekar, Jože Javoršek in France Drmaž so zatem podelili diplome o častnem članstvu, ki so jih dobili:

Stane Nuncič, Karel Sterban, Božo Borštnik, Jože Borštnar, Angela Bučar, Franc Dragan, Emilija Fon, Maksim Gaspari, Tone Gošnik, Fedor Gradišnik, Ado Gruden, Jože Jankovič, Andrej Kokot, Marjan Kralj, Jože Kuntarič, Peter Markovič, Jože Penca, Vilma in Franc Pirkovič, Miloš Poljanšek, Radko Polič, Božo Račič, Ludvik Selan, dr. Niko Sever, prof. dr. France Stele, Edvin Svab iz Trsta, Spela Valentinčič in dr. Franci Zwitter iz Celovca. V imenu častnih članov se je za priznanje zahvalil Jože Penca-Dečko iz Ljubljane.

SLG iz Celja je v domu kulture gostovalo v soboto zvečer s Sofoklovim Kraljem Oidipom in poželo za veliko, močno zaigrano delo izrednega aplavza hvaležnega občinstva, ki je spet napolnilo dvorano do kraja.

Učiteljske je dalo svoj pečat

»Učiteljske, katerega 20-letnico obstoja proslavljamo danes, je delovalo sicer malo časa, vendar toliko, da je Dolenjski z Novim mestom in drugimi kraji vtisnilo svoj pečat ter dalo pomembne elemente v mozaik družbenih, kulturnih in političnih htenjajev.

S temi besedami je pričel govor prof. Veljko Troha na pobotni akademiji, posvečeni dvajsetletnemu delovanju novomeškega učiteljskega Akademijo v novomeškem Domu kulture je obiskalo okoli 300 nekdanjih učiteljskih in profesorjev, ki so poučevali na učiteljski, navzoči pa so bili tudi predstavniki javnega življenja Novega mesta.

Prof. Veljko Troha, pred leti sam dijak novomeškega

učiteljskega, je v dvajsetminutnem govoru opisal pomemben delež učiteljskega vzgoji učiteljskega naraščanja od ustanovitve leta 1948 do letos, ko je učiteljske kot specializirana ustanova prenehala obstajati.

»V dvajsetih letih se je učiteljske močno spreminjalo. Bilo je mlado, prizadevalo pa si je, da bi postalo popolno. Našlo je svoje mesto med srednjimi šolami.« je

med drugim poudaril. V izredno pisanem in obširnem kulturnem delu akademije so nastopili pevci, recitatorji, instrumentalisti in folkloristi iz novomeških šol, zvečine pod vodstvom profesorjev, ki so take nastope pripravljali tudi z učiteljskimi. Udeleženci so toplo pozdravili pevski zbor DPD Svoboda Dušan Jereb, ki ga že dolgo vrsto let vodi priljubljeni pedagog Tone Markelj.

Božidar Jakac obiskal Suhyjevo razstavo

Drugo samostojno razstavo gimnazijca Branka Suhyja si je ogledalo v Dolenjski gale-

riji lepo število obiskovalcev. Suhyjevi vrstniki, ki so prihajali v skupinah, so bili prjetno presenečeni, ker jim je mlad slikar tako živo približal dolenjsko pokrajino in novomeške motive. Med obiskovalci je bilo tudi nekaj znanih slovenskih umetnikov, ki so v spominsko knjigo napisali svoje vtise. Znanj slikar akademik Božidar Jakac je mlademu slikarju napisal v knjigo vtisov, da je bil prjetno presenečen nad njegovim talentom in sposobnostjo za opazovanje. Opozoril pa ga je, da ga čakata še trdo delo in študij, ki mu bo pomagal, da ga mine samozadovoljstvo in da najde pot, ki mu jo je nakazala narava. Med drugim mu je tudi svetoval: »Izrabi vsako minuto za delo in opazovanje! Ne ustraši se težav, ki bodo vsak dan večje! Upam v uspešen razvoj tvojega talenta!« Razstavo sta obiskala tudi znani arhitekt Marjan Mušič in Vera Primo, članica akademije za likovno umetnost, ki sta mlademu slikarju zaželela, da bi z njegovim zorenjem rasla tudi njegova izrazna moč.

Visoko priznanje našemu znanstveniku

Na mednarodnem seminarju o preprečevanju in zdravljenju raka v Rimu je dobil zlato medaljo dr. Juraj Körbler, ustanovitelj in dolgoletni šef radioterapevtskega in onkološkega inštituta v Zagrebu. Dr. Körbler je bil hkrati izvoljen za člana rimske ustanove Accademia Tiberiana.

ČARGOVA RAZSTAVA V KRŠKEM

Desetletnico smrti umetnika, revolucionarja in boreca IVANA ČARGOVA bo galerija Krško počastila z razstavo njegovih del v soboto, 26. oktobra, ob 18. uri. Razstavljenih bo 20 del v različnih tehnikah, skromen izsek iz bogate umetnikove zapuščine. — Galerija v Krškem se umetnikovi vdovi posebno lepo zahvaljuje, ker je ljubeznivo pomagala pri pripravah za to razstavo. Razstava bo odprta do 10. novembra — Vljudno vabljeni! — Na sliki IVAN ČARGO — Idrijski rudar (rdeča kreda 1955)

VAŠA KORIST IN ŠE NAGRADNE POVRHU!

RES JE: DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO s podružnico v KRŠKEM in ekspoziturami v METLIKI in TREBNJEM je namenila vlagateljem vezanih vlog z odpovednim rokom nad 1 leto 30 nagrad:

- 1 osebni avtomobil »Zastava 750«
- 1 motorna kosilnica »Alpina«
- 1 šivalni stroj »Mirna«
- 2 kolesi »Pony«, Rog
- 5 mikserjev z mlinčkom za kavo
- 5 transistorjev Captain de-luks
- 5 likalnikov z regulatorjem
- 10 jedilnih priborov za 6 oseb, »Kordun«

Pri nagradnem žrebanju bo udeležen vsak vlagatelj, ki bo imel na dan 31. X. 1968 na svoji hranilni knjižici pri banki naloženih najmanj 2.000 din z odpovednim rokom nad 1 leto. Vsak vlagatelj dobi pri nagradnem žrebanju toliko žrebniških listkov, kolikorkrat izpolnjuje pogoj nagradnega žrebanja vendar je lahko nagradjen samo enkrat.

Nagradno žrebanje bo v prostorih banke 11. XI. 1968

Izid nagradnega žrebanja z izžrebanimi varčevalci bo objavljen v Dolenjskem listu ter s posebnim obvestilom v prostorih banke in pošt, ki poslovno sodelujejo z banko.

Občani, ne zamudite priložnosti!

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

Vodstvom vseh šol!

Danes izdajamo prvo številko razširjene kulturne rubrike našega tednika, ki bo v obliki posebne priloge izhajala občasno oz. po potrebi. DOLENJSKI RAZGLEDI bodo, kot govori več o tem uvodna beseda v prvi številki današnje priloge, posegli na številna področja 9 občin. Zaradi številnih podatkov in aktualnih člankov, ki imajo poseben pomen tako za lokalno zgodovino posameznih krajev in občin kot za kulturno podobo širše Dolenjske, priporočamo vodstvom vseh šol na našem področju, naj prilogo DOLENJSKI RAZGLEDI posebej shranjujejo. Od časa do časa bomo tiskali tudi kazala, da bo mogoče DOLENJSKE RAZGLEDE uvezati v knjigo. Le tako bo gradivo trajnega pomena tudi zares ohranjeno, pri rokah pa boste vedno imeli podatke, ki so zdaj razmetani po številnih časnikih, časopisih, revijah in brošurah v knjižnicah in arhivih.

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

rokah

Sribar je našel ključ kritje dokončne podobe wertha, mesta, ki je na ruševinah rečnega nišča in so ga, tako s porušili Turki. Njegov membnejsi dokaz pa bo nekaj drugega. Vsej Evi bo — ob vseh dokazih — povedal, da imamo Slovenci kulturne pred-

IVAN ZORAN

Pred dnevom mrtvih je marsikje treba urediti in popraviti spomenike padlih borcev, katerih zunanja podoba je včasih kaj žalostna. Posnetek, ki smo ga naredili v Laščah v Suhi krajini, bo te dni vedno bolj aktualen. Zlasti ko bo šolska mladina začela urejevati okolje spomenikov in obeležij.

(Foto: S. Dokl.)

Z naših vzrov

Zlobneži niso prišli na račun

Pred torkovo sejo novomeške občinske skupščine so se nekateri hudomušneži smejali, češ današnja seja pa bo, saj sta na dnevnem redu kmetijsko in cigansko vprašanje! Ob otvoritvi pa jim je zaprlo sapo, ko je predsednik sporočil, da je cigansko vprašanje odloženo na prihodnjo sejo...

Komu naj pojemo slavo?

Odbornik Dušan Može je v razpravo o kmetijstvu posegel z vprašanjem: »V naši občini imamo dve zadrugi: novomeško in žužembersko. Žužemberska ni nikoli upoštevala navodil najvišjih organov in plenimov. Delala je po svoje in ji danes dobro gre, novomeška pa je vsa navodila upoštevala, pa je zdaj v težavah in ima zgubo. Zdaj se vprašajmo: komu naj pojemo slavo?«

10

Čarovnice v dobi atomov in osvajanja vesolja

Na Holandskem mazači izdajajo svoj časopis Liha en heest (telo in duša).

»Ni res, da so mrličji mrtvi, živi so! Ni res, da se noben mrlič ni vrnil na svet in da ni povedal, kako je na drugem svetu. Na tisoče tako imenovanih mrličev se je vrnilo in nadrobno povedalo o posmrtnem življenju. Da živi sleherni človek tudi še po svoji smrti, je danes znanstveno dokazano. In ker se življenje po smrti nadaljuje, je povsem smiselno vprašanje: Kako? Ta knjiga vam daje jasen in izčrpen oris življenja in dela umrlih v posmrtnem življenju. Vrata tega sveta so sedaj široko odprta vsem. Sedaj vemo, kaj nas čaka.«

To ni odlomek iz zapiskov blazneža, ampak odlomek iz knjige »Kako živijo mrličji. Zapiski z drugega sveta«. Knjigo je napisal neki Rudolf Schwarz, ki se podpisuje z »doktor«. Izšla je v Zahodni Nemčiji leta 1954.

Take knjige lahko najdemo tudi v mnogih drugih deželah. V njih se v glavnem propagira spiritizem — vera, da duše umrlih živijo še naprej in da z njimi lahko občujemo. Bi radi govorili z Aleksandrom Velikim? Izvolite! Ali s Krištofom Kolumbom? Prosim! Dajte petdeset dolarjev in takoj dobite zvezo s Kolumbom!

V vrsti zahodnih dežel je polno spiritističnih društev, ki izdajajo svoje časopise in knjige, kot so na primer: »Svet duhov res eksistira«, »Pred sončnim zatonom«, »Zi veli boste tudi po smrti« itd.

Bela miška deli srečo...

Človek si je zmeraj želel pogledati v prihodnost, da bi zvedel, kaj ga čaka in da bi se lahko izognil nevarnostim. V davnih časih so ljudje iznašli različne načine vedeževanja. Opazovali so let ptičev in poslušali njihove krike, če mur so pripisovali poseben smisel. Na vrstico so obesili navadno sito in gledali, kako se vrtili. Napovedovali so u-

Včasih je versko blazna inkvizicija zavirala razvoj napredka in sežigala tudi znanstvenike (na sliki), danes pa je stvar drugačna: največji šarlatani in mazači, pravi »čarovniki«, lahko brez kazni poneumljajo ljudi!

do tudi iz črt na dlani. Vlivali so v vodo vročo mast in opazovali obrise mastnih madežev.

Vedeževanje je prizadevanje, da bi se po nadnaravnih poti ugotovila resnica. Vedeževalec verjame, da bo dobil podatke neposredno od višjih sil. Včasih se te sile izražajo precej jasno, toda najpogosteje so njihove napovedi nedoločene, tako da je treba njihove »poslanice« dešifrirati.

Najstarejši in najbolj razširjen način vedeževanja je hepatoskopija. Tako so vedeževali že Babilonci pred 6000 leti, danes pa tako vedežejejo še v nekaterih deželah Afrike in Jugovzhodne Azije. Hepatoskopija je vedeževanje iz zunanjega videza jeter živali, ki so bile žrtvovane bogovom. Zakaj so mislili, da bodo jetra ovna ali bika lahko napovedala prihodnost? Zato, so rekli, ker so bogovi sprejeli žrtev, in tako je darovana žival dobila modrost in znanje bogov.

Vera v vsemogočna znamenja je ustvarila tudi astrologijo, lažno vedo, ki še danes cvete v mnogih kapitalističnih deželah. Astrologi trdijo, da človekovo življenje tako kot njegov značaj in usodo določa razpored zvezd in planetov v trenutku, ko se je rodil. Naj človek kasneje počne, kar hoče, zmeraj je »ujetnik zvezd«. Vse je vnaprej določeno in usodi ne ubežiš.

Astrologija je zmeraj bila zvesta služkinja tistih, ki so zatirali ljudstvo. Saj je nesmiselno se upirati, če je že vnaprej vse določeno v zvezdah!

TRIKON

adoletniki so kradli

vsaj dva sta kradla mopede in denar

Ve mladoletniki so kradli v trgovini »Petrošnik« v Ški celsti v Kočevju cili in jih nato kadili na za kinom Jadran. Kratako, da so trije zakriletelesi četrtega, ki se je al čez prodajno mizo likal cigarete.

Eniki so ugotovili, da ta mladoletnika v tem sešle začetnika, druga a že njihova znanca in zatorja tudi drugih tat-tako sta »izkušenejša« zadnjih tednih zagrešili drugim tudi ta de-

kradla sta dva mopeda, mila na Vrhniko, kjer di kradla in so ju mi-prijeli; kočevskih trafikah sta ala cigarete, jih vzela pegnila, ne da bi pla-

zasebnem stanovanju vomeški cesti v Kočev-izmaknila denarnico z vsoto denarja; a ulici Jožeta Seška v u sta izrgala iz rok deklici mrežo z de- in pobegnila.

ARMOR

ADAC

6-177, lok. 8

konkurenčnih cenah jemo vse vrste bnikov, spomenikov, inskih obeležij in vsa erska dela hitro in etno.

Sejmišča

Na sejmu v Novem mestu

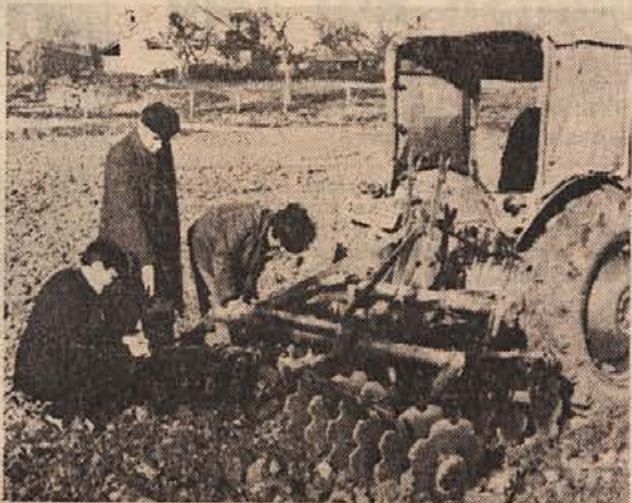
21. oktobra je bil v Novem mestu sejem, na katerem je bilo naprodaj 692 pujskov, prodali pa so jih 614. Cene so se gibale med 90 in 250 dinarji.

Brežice: nič posebnega

Tedenski sejem prašičev v Brežicah 19. oktobra je minil brez posebnosti. Naprodaj je bilo 425 mlajših in 30 starejših prašičev. Prvih so prodali 370 po 6,2 do 6,5 din za kg žive teže, drugih pa 19 po 5,5 din za kg žive teže.

Zaloke: podlegla človek in žival

17. oktobra ob 18.45 je beograjski voznik Danijel Jurjevec s fiatom 300 na cesti pri Zalokah treščil v kravo in lastnika Franca Lisca iz Zalok pri Raki. Lisca in kravo je vrglo na avtomobil; nato pa sta padla na bankino. Krava se je skotalila na travnik in poginila. Lastnik Lisca pa je oblezel in čez tri ure v zagrebški bolnišnici izdihnil. Gmotno škodo so ocenili na 15.000 dinarjev.

Ali poznaš ta stroj?

Krožna brana, priključena na traktor — pozna jo skoraj že vsak kmečki fant! So pa že drugi, večji in sodobnejši kmetijski stroji, ki jih tudi na našem podeželju ljudje vedno bolj kupujejo. Pravilno delo s stroji pa je stvar znanja in izkušenj. — Kje si jih lahko pridobite

V ŠOLI ZA KMETOVALCE

ki se bo začela v začetku novembra na KMETIJSKI ŠOLI GRM pri Novem mestu

Nekaj mest je še prostih — prijavite se takoj.

ER POGLED!« je bil v nedeljo za ortneške lovce na žalost samo lep lovski pozdrav. Na svojem prvem lov-pogonu na zajce in lisice v okolici Rigla nad Ortnekom niso imeli lovske sreče. To nedeljo bodo streljali, če ne bo »dober pogled« spet premalo... (Foto: France Modic)

Kljub brezplačnemu vpisu - malo prijav

Sevniška delavska univerza je že lansko zimo organizirala šolo za mlade kmetovalce, vendar ni bilo dovolj prijav. Za letošnjo sezono je že dogovorjeno, da bo vpis brezplačen, krajevne organizacije SZDL pa imajo nalogo zbirati prijave. Da bi šola zmogla izdatke, ji je zavod za zaposlovanje odobril 4000 din pomoči. Kljub daljšim pripravam in odpravi šolnine pa vpis še vedno ni tolikšen, kot bi želeli. Očitno lani slabemu obisku ni botrovala samo šolnina, temveč predvsem stiska kmetijstva in pomanjkanje sposobnih mladih ljudi, ki bi videli boljšo prihodnost v obdelovanju zemlje in živinoreji.

Jelovec: vlomilec odnesel dva hlebca kruha

V ponedeljek, 14. oktobra, je nekdo skozi okno vplomil v zasebno gostilno Milke Murenc v Jelovcu. Neznanec, za katerega sumijo, da je pobegli gojonec doma v Radečah, je moral biti pošteno lačen, če je vzel s seboj dva hlebca domačega kruha, razen tega pa še 650 dinarjev, cigarete, liter peščenice in nekatere druge pijače. Na mestu vploma je storilec pustil prstne odtise in komandir milice v Sevnici nam je dejal, da je velika verjetnost, da ga bodo dobili v roke.

TO IN ONO Z BUČKE

JE VOJNA RES ZE TAKO DALEČ? 5. in 6. oktobra je v prvem dvorani zadruga doma na Bučki poverjenik razstavljal in prodajal knjige zavoda »Borec« iz Ljubljane. Čeprav so bili prebivalci Bučke in bližnjih vasi o tem obveščeni, je bil obisk zelo majhen. V večjem številu je razstavo obiskala le šolska mladina pod vodstvom šolskega upravitelja. So vojne strahote druge svetovne vojne res že tako daleč, da so ljudje pozabili nanje?

OBNOVA SPOMINSKE PLOŠČE. Nekaj vandal je zagnal kamen v spominsko ploščo na spomeniku Joška Saška-Devija, prvobornega iz Ljubljane, ki je padel 1. novembra 1941 na Bučki, ko so partizani pod vodstvom Mihe Marinka hoteli preprečiti nemški nart, da bi izselili prebivalce Spod. Posavja. Vodstvo krajevne organizacije ZB je že poslalo vlogo občinskemu odboru, da bi pri skupščini zaposloval denar za obnovo spominske plošče.

PRIHODNJE LETO BO PROSLAVA 1. NOVEMBRA. Krajevna organizacija ZB namerava skupaj z drugimi krajevnimi organizacijami prihodnje leto svečano praznovati 28-letnico prvega partizanskega napada na Bučko. Ob tej priložnosti bodo razvili svoj prapor, za preispevke pa so zaprosili nekatere delovne organizacije.

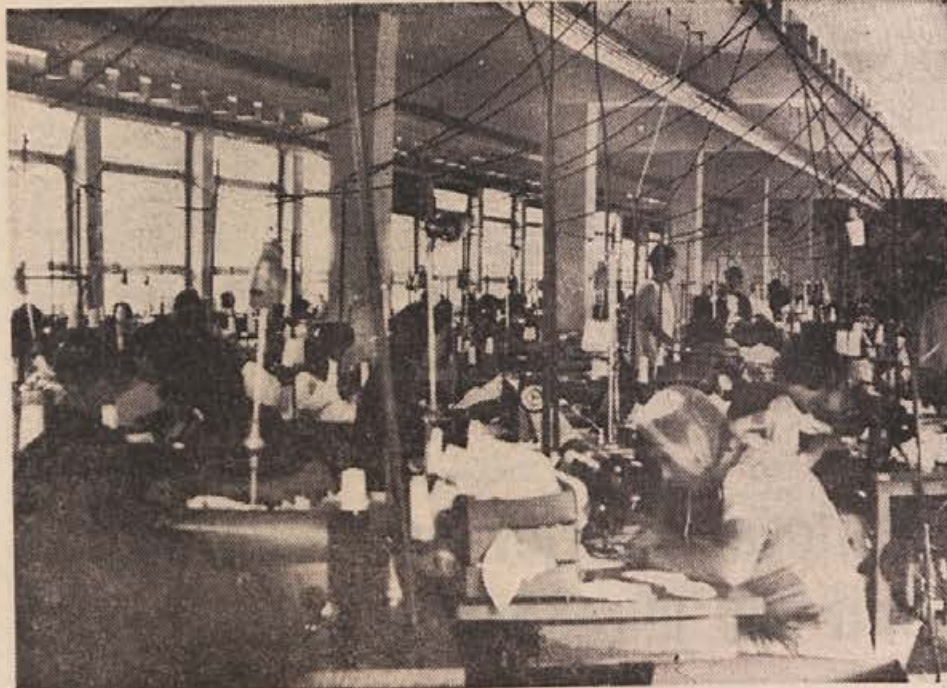
SEVNIŠKI PABERKI

SPOMLADI ZNOVA RIBE V RIBNIKU. V ribniku za KOPITARNO je med krapi letošnje polje razsajala huda trebušna vodenika, tako da je morala ribiška družina ribnik izprazniti in rešiti, kar se je že dalo. Ko se bo dno dobrih izsušilo, ga bodo spomladaj razkužili in znova vložili vaji ribe.

JUTRI SPREJEM ŽENA. V petek, 25. oktobra, bo predsednik občinske skupščine priredil sprejem in obdaritev žena, ki so se z delom izkazale v družbenem življenju. Sprejem bo v čast 25-letnice ustanovitve AFZ.

DRAGO KOŠMIRJ BO PREDAVAL. Znani zunanje-politični komentator RTV Ljubljana Drago Košmirj bo v začetku novembra v Sevnici predaval o zunanje-političnih dogodkih. Datum predavanja bo sporočen kasneje.

POTEGNILI ZA NOS. V petek bi moral biti tehnični prevzem lani asfaltirane ceste od Impolce do Boštana. Na dogovorjeni dan so v Sevnici čakali predstavniki občine in delovnih organizacij, ki so prispevale denar za moderniza-

Kjer nastajajo izdelki LISCE. (Foto: Legan)

VAŽNO JE, KAKŠEN BO ZUNANJETRGOVINSKI REŽIM

Vse ni odvisno od lastnih sil

LISCA: kupci nam mnogo več dolgujejo, kliring nam je samo škodil

Konfekcija LISCA ima nasproti stavbe v Sevnici že rezerviran prostor za razširitev. Podjetje za doslej zgrajene obrate ni najemalo posojil in ustvarja velike sklade, vendar njegova prihodnost ni odvisna samo od tega. Za dobre izdelke bo verjetno še dolgo potrebno po dobro surovino v tujino, prav tu pa se sreča z našim zunanjetrgovinskim režimom, ki se prehitro menjava, pušča tovarno v negotovosti in pogosto zapira vrata mednarodni delitvi dela.

Kako gre letos? V prvem polletju znova povečalo delovno storilnost — tokrat za 12 odst., čeravno je bila že sedaj zelo visoka in se je lahko kosala s produktivnostjo v zahodnoevropskih državah. Najbolj se je povečala v krojilnici, najmanj pa v obratu Zagorje in v Sevnici. Zaposleni delavci so za dobro desetino presegali norme, bolje pa je bil izkoriščen tudi delovni čas.

Izvoz in ustrezen zunanjetrgovinski režim sta, kot je rečeno v uvodu, za LISCO življenjskega pomena. Glede sedanjega sistema je veliko pripomb, vendar se je kljub težavam podjetju posrečilo občutno povečati izvoz, ki je bil v šestih mesecih za dobro četrtino večji, kot je bilo planirano.

Zal so se gospodarske razmere poslabšale zlasti v tem, da kupci slabo plačujejo in so bili letos za pol več dožni kot lani ali dvainpolkrat toliko, kot je LISCA dolžna svojim dobaviteljem. Nov primer, da kliringu dobrih podjetjem ni prinesel koristi, škodo pa precejšnjo.

Zanimiv je podatek, da je podjetje v letošnjem prvem

bil v šestih mesecih za dobro četrtino večji, kot je bilo planirano.

M. L.

S SEJE IZVRŠNEGA ODBORA GZS V SEVNICI 18. OKTOBRA

Manjka mladih, izurjenih gasilcev

Prihodnje leto bo v Metliki proslava 100-letnice slovenskega gasilstva, v Ljubljani pa prikaz sodobne gasilske tehnike in znanja

Ze med tremi spodnjeposavskimi občinami in trebanjsko občino so precejšnje razlike v naklonjenosti občinskih vodstev do dela gasilskih društev in občinskih gasilskih zvez, kakšne razlike so šele v vsej Sloveniji! Tako so 18. oktobra ugotovili v Sevnici, kjer je zasedal izvršni odbor republiške gasilske zveze.

V omenjenih občinah, pa tudi drugod se vedno močno primanjkuje gasilske izobraženih in izurjenih ljudi. Pri tem so ostro kritizirali odnos

nekaterih (pogosto večjih) podjetij, ki ne pošiljajo ljudi na tečaje in čakajo, da bo kdo drug skrbel za požarno varnost njihovih zgradb in inventarja.

Na seji so govorili tudi o stoletnici gasilstva na Slovenskem, ki jo bomo prihodnje leto praznovali v Metliki in v Ljubljani. Sklenjeno je bilo, naj bi na proslavi v Metliki nastopila ženska vrsta iz Ptujja ter pionirska vrsta iz Laškega, kjer bodo prihodnje leto tudi slavili 100 let delovanja gasilskih društev. Za ta jubilej bodo v Ljubljani prikazali sodobno gasilsko tehniko.

Glede osnutka republiškega zakona o požarnem varstvu, v katerem je že gasilski kongres polagal veliko upov, so se dogovorili, kako bo potekala javna obravnava, v kateri bodo imele občinske skupščine pomembno besedo.

Izvršni odbor je na sevniški seji v petek sprejel tudi poslovnik o delu komisij, imenoval reprezentativni odbor za proslavo 100-letnice gasilstva na Slovenskem, obravnava poročilo o delu v letošnjem tednu požarne varnosti ter osnutek pravilnika o oznakah in priznanjih gasilske zveze Slovenije.

M. L.

Lisca: zanimanje za sprejem v ZK

Sprejemanje mladih ljudi v Zvezo komunistov je imelo lep odziv tudi v kolektivu LISCE v Sevnici. Osem polnoletnih članov delovne organizacije, razen tega pa tudi več taktih, ki še niso stari 18 let, želi postati aktivni člani ZKJ. Kaže, da bo po številu novih članov aktiv ZK v Lisci najboljši.

Industrija bo pomagala napredovati kmetijstvu

Skupščina bo na eni prihodnjih sej preučila možnosti, kako pomagati z davčnimi olajšavami

15. oktobra je bil v Sevnici posvet o pospeševanju zasebnega kmetijstva, na katerem sta razen predstavnikov občine sodelovala tudi poslanec Maks Bilc, direktor Kmetijskega kombinata Niko Pečnik ter še nekateri drugi.

Podlaga za razgovor je bil nedavni obisk v Mozirju in ogled nekaterih vzornih kmetij v tej občini. Tam so se gostje iz sevniške občine pričeli, da je tudi doma treba s konkretnimi akcijami začeti pospeševati zasebno kmetijstvo, ki se nahaja povečini v nezavidljivem položaju.

Najvažnejše je, da je bilo na posvetu dano zagotovilo, da bo v bližnji prihodnosti zbranega precej denarja za pomoč kmetovalcem. Zastopniki nekaterih industrijskih,

podjetij so ustno že obljubili prispevek v ta sklad.

Ko bo denar zbran, bo svet za kmetijstvo in gozdarstvo odločil, kdo bo dobil pomoč in pod kakšnimi pogoji bodo dana ta posojila. Izdelali bodo tudi poseben pravilnik, ki bo med drugim določal, da je potrebno za kmetije, ki bodo dobile pomoč, najprej narediti ureditvene načrte.

Dobro zamišljena zadeva pa ne bo uspešna, če ne bo pomagala tudi občinska skupščina. Zato bo na eni prihodnjih sej obravnavala, kako bi kmetom zagotovila davčne olajšave, da bi lahko začeli urejati svoje kmetije po sodobnejših načelih gospodarjenja in dela v kmetijstvu.

M. L.

PRVE LASTOVKE. »Povem ti, da sem navdušen in zadovoljen. »Električni pastir«, ki mi ga je Franjo Kaiser iz Mozirja naredil in postavil za 48.000 starih dinarjev, mi zvesto pase govedo. V 20 dneh porabi toka za nekaj starih kovačev, goved, ki ima na paši več mleka, pa ni treba kositi in nositi v hlev.« govori lastnik prvega »električnega pastirja« Jože Strnad iz Sevnice kmetovalcu Antonu Maroltu iz Boštana, ki je prišel gledat, kako gre ta reč.

(Foto: M. Legan)

Konec strahu - prihaja veliki dan!

Prihaja težko pričakovani dan — Ravnatelj Franc Nahtigal ne skriva veselja, da bodo odprli novo šolo — Skupna akcija rodila bogate sadove — Otvoritev šole bo v torek, 29. oktobra

Dolgo pričakovani dan za Mirnopedsko dolino je predurmi. Le nekaj dni nas še loči od trenutka, ko se bodo za učence in prosvetne de-

lavce odprla vrata v eni najbolj sodobnih zgradb v novomeški občini. Prizadevanja občanov, prosvetnih delavcev in ostalih bodo kronana z dogodkom, kakršnega v tem kraju ni bilo že 30 let. Vsi se bodo oddahnili in rešili strahu, ki jim ga je povzročala stara šola v kaplaniji, ki je ogrožala življenja.

Ravnatelj osnovne šole v Mirni peči Franc Nahtigal mi je povedal, da bo zgradba imela 16 prostorov, od tega 8 učilnic in eno posebno ter kabinet, razen tega pa še kuhinjo, jedilnico, pionirsko knjižnico in upravne prostore.

Nova zgradba, ki je pač ena največjih pridobitev za Mirno peč v zadnjih desetletjih, je nastala kot plod prizadevanj prav vseh občanov. Ti so pod vodstvom krajevne skupnosti in s pomočjo širše družbene skupnosti pripeljali akcijo za zgraditev šole k uspešnemu zaključku.

Zatem sem za mnenje povprašal še nekatere občane.

MARIJA TKAVC — prosvetna delavka: »V takšnem okolju, v kakršnem delamo sedaj, je zelo težko vzgajati otroke. Starši so že sedaj radi pomagali, v bodoče bodo še rajši. Občani so mnenja, da tudi na telovadnico ne bi smeli pozabiti!«

FRANC UDOVC — vodja poslovne enote KZ Novo mesto: »Končno se je uresničila 30-letna želja občanov. Vsi smo podprli predlog krajevne skupnosti. Starši se bomo oddahnili, strah bo izginil. Naši otroci bodo končno enakovredni drugim!«

ANTON KASTELIC — kmet z Jablana: »Kljub delavniku pridem na otvoritev. Vidim, da je samoprispevek šel v prave namene. Zakaj bi otroci hodili v takšno šolo, ki se je že meni upirala! Od začetka nismo bili ravno navdušeni nad podobo nove stavbe, sedaj pa smo se že privadili.«

SLAVKA KOLENC — poštna uslužbenka: »Oblika zgradbe moti ljudi, drugače pa so zadovoljni. Za takšen samoprispevek bi se vedno odločila.«

MARIJA ŽAGAR — 17-letna trgovska vajenka, ki je

pred kratkim zapustila šolske klopi: »Česar sama nisem imela, privoščim svojim naslednikom.«

S. DOKL

Kmetijske težave na seji ObS

Odborniki občinske skupščine Novo mesto so imeli na seji 22. oktobra pred seboj obsežen dnevni red. Obravnavo ciganskega vprašanja so preložili na prihodnjo sejo, tokrat pa so se temeljito pogovorili o kmetijstvu ter o gozdarstvu. Sprejeli so odloke o zazidalnih načrtih za Cesto herojev in za potrošno središče ob Kandijski in Zagrebški cesti v Novem mestu, za stanovanjsko in obrtniško naselje v Mačkovcu, za obrtno stanovanjsko področje v Gor. Straži in za počitniške hišice v Smar. Toplicah. Sprejeli so še odlok o merilih za vzdrževanje stanovanjskih hiš, odlok o najvišjih prodajnih cenah za olje in rešili več premoženjskopравnih in upravnopravnih zadev. Več bomo o seji poročali prihodnjic.

Sedemdesetletnik Alojz Avbar

1. oktobra je praznoval 70-letnico svojega življenja Alojz Avbar iz Bršlina pri Novem mestu. Jubilej je obhajal v družbi šene, sinov in vnukov, ki so dedku pripravili kar majhen kulturni spored.

Slavljenec je udeleženec bojev za severno slovensko mejo v letih 1918 in 1919, spomeničar NOV in nosilec več visokih odlikovanj. Rodil se je v kmečki družini na Daljnem vrhu. Ko je bil star 17

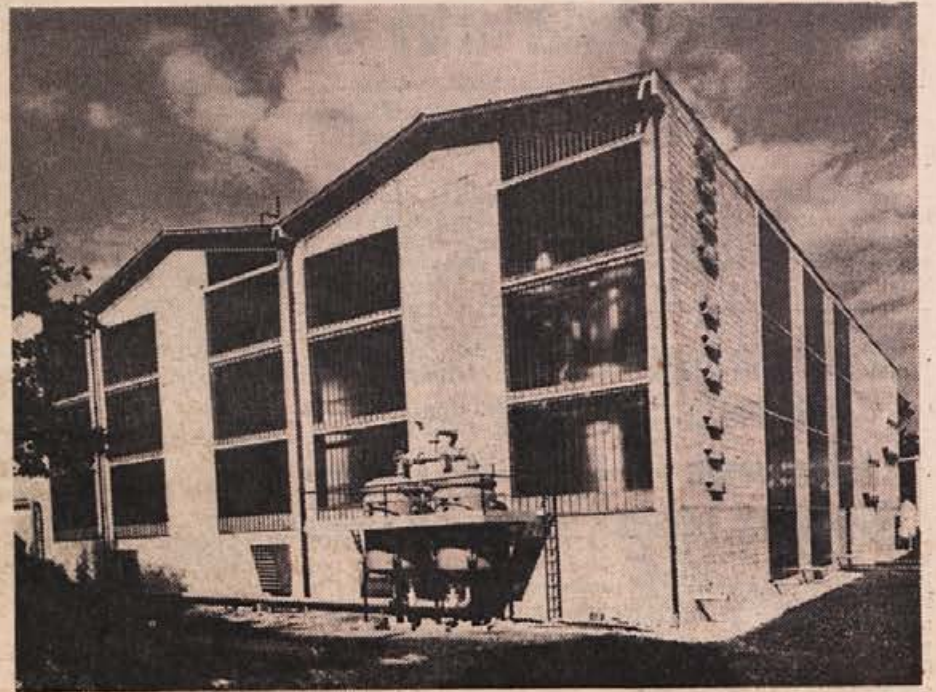

let, ga je pod uniformo poklicala avstrijska vojska. Avstrijski vojak je bil do razpada Avstro — Ogrske, nakar je odšel prostovoljno pod poveljstvo generala Maistra v boje za severno slovensko mejo. Ko se je vrnil, se je zaposlil na železnici, kjer je bil najprej kurjač, nato strojevodja. Kot strojevodja je leta 1954 dočkal upokojitve.

Avbarjev napreden duh je že kmalu postal somišljenik v napredni delavski organizaciji železničarjev. Po kapitulaciji stare Jugoslavije se je takoj vključil v NOV in 1943 postal član KP. Po vojni je opravljal odgovorne funkcije v organih oblasti in bil član številnih političnih organizacij. Za svojega člana ga politične organizacije štejejo še danes.

Štirje Jermanovi so dali kri

22. oktobra se je izmed 52 povabljenih odzvalo krvodajalski akciji 15 krvodajalcev. Na transfuzijskem oddelku novomeške bolnišnice so bili prijetno presenečeni, ko so ugotovili, da so se tega dne odločili darovati kri kar štirje člani Jermanove družine iz Zagrada 1 pri Otočcu ob Krki. Brez dvoma zasluži Jermanova družina za tako lep odnos javno pohvalo!

KOLEKTIV TOVARNE ZDRAVIL »KRKA« NOVO MESTO, POŠILJA ZA PRAZNIK NOVOMEŠKE OBČINE POZDRAVE VSEM DELOVNIM LJUDEM!

KRKA NOVO MESTO

OMP
INŠTALATER
NOVO MESTO

Centralne kuriave — vodovodne inštalacije — kleparska dela — strelovodi

Priporočamo se za naročila in hkrati čestitamo za občinski praznik!

STEKLARSTVO
ŠIŠKO —
KLOBUČAR
Novo mesto,
Hladnikova 1

priporoča svoje
usluge in čestita
za praznik!

MESNO PREHRAMBENO
PODJETJE NOVO MESTO

nudi vsak dan sveže meso in priznano kakovostne mesne izdelke. — Obiščite naše prodajalne in prepričajte se!

Za očinski praznik čestitamo!

Ravnatelj osnovne šole v Mirni peči Franc Nahtigal pred nedokončano šolsko zgradbo.

Veliko priznanje gostinski šoli

Novomeška gostinska šola je na 16. gostinsko-turističnem zboru, tokrat je bil zbor na Bledu, prejela za svoje kuharske izdelke ter pogrinjek vrsto priznanj, mladi gostinske šole pa je bilo podeljeno priznanje za sodelovanje na prvem srečanju mladine gostinskih šol Slovenije ter priznanje za 1. mesto v športnem tekmovanju. Šola je za svoje razstavljene izdelke prejela naslednja priznanja: zlato medaljo in diplomu za nadevano bučno evetje, zlato medaljo in diplomu za razstavljeni izdelek dolenske posebnosti, bronasto medaljo in diplomu za pečeni rajzeljc, bronasto medaljo in diplomu za nadevano srce in dolensko košaro ter srebrno medaljo in diplomu za pogrinjek. Novomeška gostinska šola, ki je lani prva nastopila z izrazito domačimi jedmi, je lahko na Bledu opazila, kako velik je bil vpliv njihovega lanskoletnega dela, saj domala ni bilo razstavljavca, ki ne bi pripravil tudi nekaj domačih jedi. Tov. Marko Ivanetič, direktor šole in predsednik skupnosti gostinskih šol SRS, pripravlja s svojimi sodelavci knjigo o dolenskih domačih jedeh in napitkih.

Uspeh novomeške gostinske šole na 16. gostinsko-turističnem zboru Slovenije gre pripisati delavnemu strokovnemu krogu in predavateljem praktičnega pouka na šoli, ki so med prvimi v Sloveniji posvetili vso pozornost prav domačim jedem.

Izvršni odbor o programu dela

Na zadnji seji izvršnega odbora občinske konference SZDL v Novem mestu so govorili o sklepih s III. seje občinske konference SZDL, o pravilniku občinske konference ter programu dela izvršnega odbora in nalogah v prihodnjem obdobju.

NOVOMEŠKA KOMUNA

SPLOŠNO LIVARSTVO DOBOVA

Priporočamo naše izdelke in
čestitamo za praznik!

KOVINOPLAST

Jesenice na Dolenjskem

Priporočamo naše izdelke in hkrati čestitamo
za praznik brežiške občine!

PODJETJE ZA POPRAVLJANJE VOZ DOBOVA

čestita
za občinski praznik
občine Brežice.

Franjo Stiplovšek: Pred brežiškim gradom

STANOVANJSKO PODJETJE BREŽICE

Za občinski praznik
pošiljamo
vsem občanom
lepe pozdrave!

AGROSERVIS BREŽICE

Obrat Agrotehnike Ljubljana

Popravilo kmetijske
mehanizacije in motornih vozil

Za občinski praznik čestitamo!

TRGOVSKO PODJETJE

KRKA BREŽICE

Obiščite naše prodajalne in na novo preurejeno
poslovalnico PLASTIKA pri tržnici.
Za praznik čestitamo in želimo veselo
praznovanje!

ZDRAVILIŠČE ČATEŠKE TOPLICE

Obiščite naše lokale, restavracijo,
kavarno, kopališče in bar –
priporočamo se za obisk in čestitamo
za občinski praznik!

KMETIJSKO IN TRGOVSKO PODJETJE

AGRARIA BREŽICE

Priporočamo naše proizvode in čestitamo!

KMETIJSKO IN TRGOVSKO PODJETJE

Agraria

BREŽICE

SLOVENIJA VINO LJUBLJANA poslovna enota BREŽICE

Za občinski praznik
iskreno čestitamo!

OPEKARNA BREŽICE

Nudimo zidno in strešno
opeko in čestitamo
za občinski praznik!

TRGOVSKO PODJETJE

LJUDSKA POTROŠNJA BREŽICE

Priporočamo se za obisk v naših poslovalnicah
in čestitamo za občinski praznik!

Gostinsko podjetje HOTEL GRAD MOKRICE

Glasba in ples vsak dan. Priporočamo
se za obisk in želimo veselo prazno-
vanje občinskega praznika!

GOZDNO GOSPODARSTVO BREŽICE

PRIPOROČAMO VSE VRSTE GOZDNIH
PROIZVODOV PO KONKURENCNIH CENAH.

ZA PRAZNIK ČESTITAMO!

ONPZ „METAL“ JESENICE na Dolenjski

Za praznik brežiške občine pošiljamo
prisrčne pozdrave!

Avtotransportno in servisno podjetje PREVOZ BREŽICE

Za občinski
praznik
čestitamo!

Lesni kombinat
NOVOLES

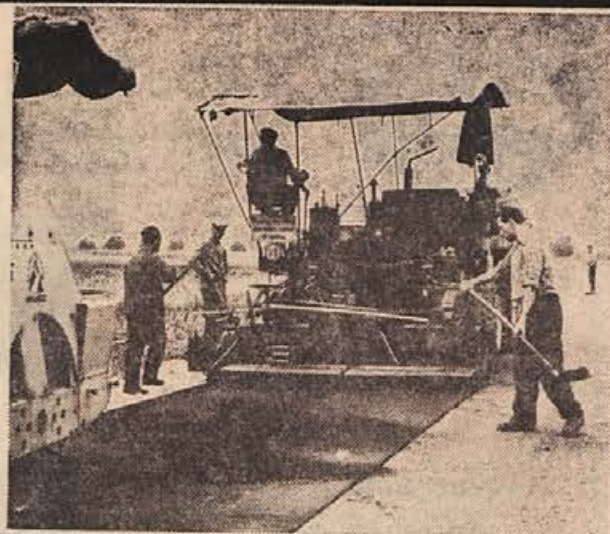
Nudimo žagarske izdelke, vezane plošče, furnir, panel plošče, drobno pohištvo, zaboje in stilno pohištvo.

Za občinski praznik čestitamo!

**CESTNO
PODJETJE**
Novo mesto

Za občinski praznik
pošiljamo
iskrene čestitke!

KROJAŠKO PODJETJE
KROJAČ
NOVO MESTO

Izbira kamgarnov in drugega blaga, obleke po meri tudi na obroke.

Čestitamo za praznik in se priporočamo za obisk!

ISKRA
TOVARNA USMERNIŠKIH
NAPRAV
NOVO MESTO

Kolektiv se pridružuje
čestitkam za praznik
novomeške občine!

INDUSTRIJA OBUTVE
NOVO MESTO

Priporočamo naše kvalitetne izdelke in hkrati
čestitamo za občinski praznik!

ORRTNO PODJETJE

Ela

NOVO MESTO
RAGOVSKA 7 a

Za občinski praznik pošiljamo pozdrave
in čestitke!

ZDRAVSTVENI DOM
NOVO MESTO

ZA OBCINSKI PRAZNIK ČESTITAMO!

KMETIJSKA ZADRUGA

KRKA
NOVO MESTO

Obiščite naše prodajalne, ki so dobro založene
z reprodukcijskim materialom in tehnično opremo,
s kmetijskimi stroji in z živili.

Za občinski praznik čestitamo!

LEKARNA
NOVO MESTO

s postajama v SENTJERNEJU
in DOLENJSKIH TOPLICAH
čestita občanom za praznik!

RIBOGOJSTVO
KRKA
DVOR

Na novomeški tržnici
vam nudimo sladkovodne
in morske ribe.

Za praznik čestitamo!

HOTEL METROPOL
NOVO MESTO

Obiščite restavracijo, kavarno in klefno
restavracijo.

Za praznik čestitamo in se priporočamo za obisk!

AVTOPROMET
TUZEMSKA ŠPEDICIJA

NOVO MESTO — STRAZA

Priporočamo naše usluge in čestitamo za praznik!

Zavod za rehabilitacijo in zaposlovanje
invalidov

ROG Novo mesto

KONFEKCIJA - KLEPARSTVO - MIZARSTVO
in RTV SERVIS Novi trg

Za praznik občine čestitamo!

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE
NOVO MESTO

Zaupajte nam izdelavo električne
instalacije v vaši hiši —
zadovoljni boste!

Za praznik občine čestitamo!

KOMUNALNO PODJETJE
NOVO MESTO

Za občinski praznik iskreno
čestitamo!

**INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO**

z obratom v Brežicah

in s tovarnami

**LEPIS Suhor ter
ZORA Črnomelj**

čestita za občinski praznik
občin Novo mesto in Brežice!

Kolektiv pozdravlja
občane novomeške
občine in jim želi
veselo praznovanje!

Živilski kombinat ŽITO Ljubljana

DE SKLADIŠČE Novo mesto: promet z žiti, mlevskimi izdelki in s testeninami

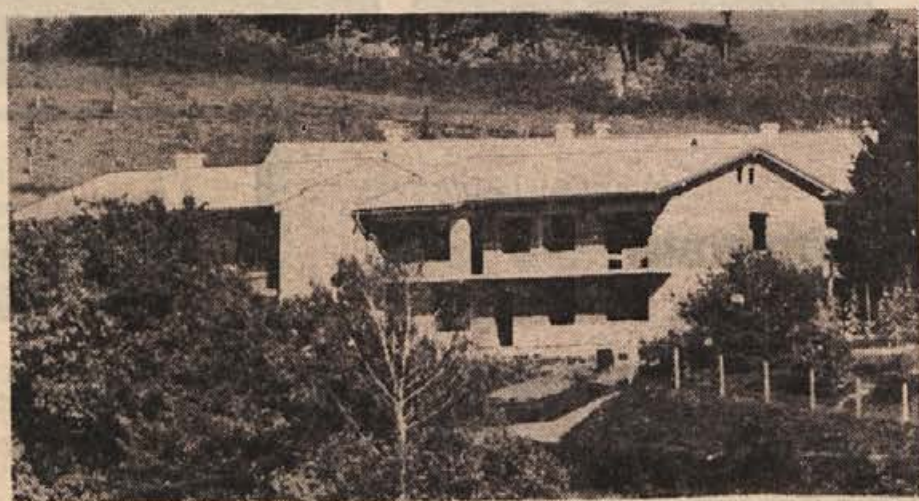
DE PEKARNA Novo mesto: kruh in pecivo

Želimo veselo praznovanje občinskega praznika!

**Gradbeno in obrtno
podjetje
Novo mesto**

Nudimo kvalitetna
gradbena in ostala
obrtna dela.

Za občinski praznik
čestitamo!

**PODJETJE ZA STANOVANJSKO GOSPODARSTVO
IN UREJANJE NASELIJ NOVO MESTO**

ČESTITAMO OBČANOM ZA OBČINSKI PRAZNIK!

**ZDRAVILIŠČE
DOLENJSKE
TOPLICE**

vabi občane v svoje
obrate in jim želi veselo
praznovanje občinskega
praznika!

**ELEKTRO LJUBLJANA
PE NOVO MESTO**

Prebivalcem novomeške
občine pošiljamo priručne
pozdrave!

**GOZDNO
GOSPODARSTVO
NOVO MESTO**

z vsemi svojimi obrati

čestita prebivalcem
novomeške občine za praznik!

**KMETIJSKA ZADRUGA
ŽUŽEMBERK**

poslovalnice ŽUŽEMBERK, DVOR, HINJE in
OBRAT GOSTILNA

nudijo kmetijske pridelke, živino, grad-
beni material, tehnično opremo, kme-
tijske stroje in drugo tudi na ugoden
potrošniški kredit.

Za občinski praznik čestitamo in jih
vabimo v naše prodajalne!

**SPLOŠNA VODNA
SKUPNOST DOLENJSKE**

čestita občanom Brežic in Novega mesta
za občinska praznika!

KERAMIKA

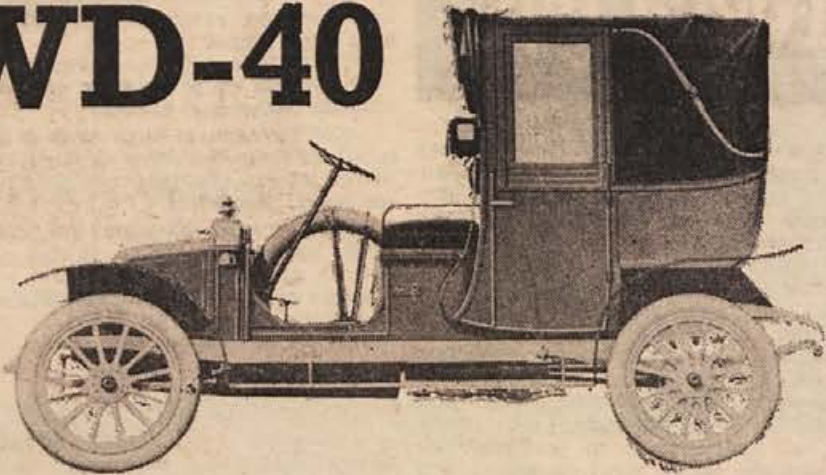
TOVARNA KERAMIČNIH IZDELKOV

NOVO MESTO

Priporočamo svoje kvalitetne izdelke
in usluge ter hkrati čestitamo
za občinski praznik!

UPORABLJAJTE

WD-40

IN TUDI VAŠ AVTO BO DOSEGEL TAKO STAROST

UPORABLJAJTE WD-40 • UPORABLJAJTE WD-40 • UPORABLJAJTE WD-40 • UPORABLJAJTE WD-40 •

- WD-40 lahko uporabite, kadar hočete hitro posušiti vlažni vžigalni sistem in olajšati start. Potrebno je samo, da ga razpršite po razdelilniku, grelnih vodih, svečkah in po površini akumulatorja. Tako boste ne samo odstranili vlago, marveč boste preprečili tudi preboj toka, ki ga povzroča kondenzirana vlaga. WD-40 lahko vbrizgate celo v notranjost razdelilnika: tako ga posušite in izboljšate električne lastnosti vžigalnega sistema.
- WD-40 penetrira, maže in odstranjuje vlago, zato je njegova uporabnost v avtomobilizmu res vsestranska. Ker naglo prodira in maže, vam je v veliko pomoč, kadar je treba odviti zarjavele vijake, matice kljuge, vođe brzinomera, sestavljive antene itd.
- WD-40 ne škoduje laku!

TUDI VI UPORABLJAJTE WD-40 • TUDI VI UPORABLJAJTE WD-40 • TUDI VI UPORABLJAJTE WD-40 •

KRKA
TOVARNA ZDRAVIL
NOVO MESTO

TOVARNA POHIŠTVA BREŽICE

Priporočamo naše kvalitetne izdelke in hkrati čestitamo za brežiški občinski praznik!

Razpisna komisija pri
**SPLOŠNI VODNI SKUPNOSTI
DOLENJSKE
NOVO MESTO**

razpisuje mesto

DIREKTORJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje: visoka ali višja izobrazba z najmanj 5 leti delovne dobe ali srednja izobrazba z najmanj 10 leti delovne dobe.

Zaželena je praksa hidrogradbene ali gradbene stroke.

Ponudbe z ustreznimi dokazili o strokovni izobrazbi in dosedanjem delu pošljite razpisni komisiji pri Splošni vodni skupnosti Dolenjske, Novo mesto, v 15 dneh po objavi razpisa.

Izbranega kandidata bo delavski svet po 58. členu zavoda o vodah (Uradni list SRS št.22/66) predlagal v imenovanje izvršnemu svetu SR Slovenije.

Delovna skupnost pri
**OSNOVNI ŠOLI
v DOBOVI**
razpisuje
delovno mesto
UČITELJA
slovenskega jezika
za določen čas.

Pogoj: dokončana PA
z diplomom.
OD po pravilniku o razdeljevanju OD.
Nastop službe 1. 11. 1968.

NE HODI DOMOV BREZ

KAJ
VAM
NUDI

DOLENJKA:

PREHRAMBENO BLAGO, TEKSTIL, OPREMO, GOSPODINJSKE PRIPOMOČKE, KOZMETIKO, ZLATNINO IN GRADBENI MATERIAL.

VABIMO V NAŠE PRODAJALNE IN ČESTITAMO ZA OBČINSKI PRAZNIK!

vsak četrtek

antena
ZA MLADE
PO SRCU

BAVA DAVATA DAVATA DAVATA DAVATA

POIZKUSITE NAŠE MESNE
PROIZVODE

in ostanite tudi njihov potrošnik!

POSEBNO VAM PRIPOROČAMO:

- kranjske klobase
- lovsko salamo
- šunkarico
- vse ostale vrste klobas in salam

Za brenovke, pečence in safalade sprejemamo posebna naročila.

OBRAT
KLAVNICA
tel. 72-231

rdečila za
ustnice in
laki za nohte

BB
BRIGITTE
BARDOT

- GOSTILNICAR! Tako si gosta že ne boš pridobil! Uredi si nov gostinski prostor!
- In denar?
- Varčuj namensko in dobi boš kredit pri

Dolenjski banki in hranilnici

v NOVEM MESTU ali v njenih poslovnih enotah
v KRŠKEM, TREBNJEM IN METLIKI!

NE POZABITE:

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je lani avgusta zvišala obrestne mere: za navadne vloge na 6,5%, za vezane vloge do 8%! — In ne pozabite tudi na ugodne obresti za sredstva na deviznih računih občanov, za katera plačuje banka 4-6 odstotkov v devizah, razen tega pa dodatno še 1,5 do 2,5 odstotka v dinarjih!

